

**ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ (ΕΣΠΑ 2014-2020)**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	6
Το Πρωτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης	6
Το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης	9
Πόροι του Γ' ΚΠΣ.....	9
Επίτευξη των στόχων.....	10
ΕΣΠΑ	11
Αρχιτεκτονική των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020	11
Α. Εθνικό Σκέλος	11
Β. Περιφερειακό Σκέλος	18
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	19
ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013	20
Προϋπολογισμός.....	24
Όραμα.....	24
Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.....	25
Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	25
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.....	26
Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς.....	27
Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων.....	27
Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	28
Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων.....	29
Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	30
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	30
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ.....	32
Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.....	32
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	33
ΑΙΓΙΝΑ	33

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.....	33
Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ.....	33
ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ.....	34
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ.....	34
ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ (ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ).....	35
ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ(ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ).....	36
Γεωργική Παραγωγή.....	37
ΑΦΑΙΑ.....	38
ΑΦΑΙΑ (ΝΑΟΣ).....	38
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.....	39
Α.Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.....	39
Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών (μεταξύ των οποίων και διεργασιακές ή οργανωτικές καινοτομίες), μέσω της συνεργασίας των ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις, στους Τομείς που θα αναδείξει η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ).....	39
Προτεινόμενες Παρεμβάσεις:.....	40
Ανάπτυξη «θερμοκοιτίδων», «start-ups», με στόχο την ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων ή προϊόντων.	40
Παρεμβάσεις.....	43
Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς που συνδέονται με την κοινωνική καινοτομία, με στόχο την ένταξη στην εργασία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.	43
Β.Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών.....	45
Στήριξη των επιχειρήσεων (νέων ή υφιστάμενων) για την παραγωγή, προμήθεια και τη χρήση ενδοεπιχειρησιακών τεχνολογικών λύσεων (υποστήριξη των Επιχειρήσεων για την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους, με χρήση ΤΠΕ).....	45
Αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάπτυξη δικτύων και συμπράξεων.....	46
Ανάπτυξη και διάδοση νέων επιχειρηματικών μοντέλων και υπηρεσιών, είτε B2C (υπηρεσίες για τους καταναλωτές) ή B2B (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και νέους επιχειρηματίες).	46
Γ. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.....	47
Στήριξη της Επιχειρηματικότητας: δημιουργία pre-incubators και υποστήριξη της εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών σχημάτων.	47
Ανάπτυξη μηχανισμού προαγωγής της δικτύωσης επιχειρήσεων και διάδοσης – αξιοποίησης ιδεών με στόχο τη δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων.....	47
Δράσεις «συλλογικού» χαρακτήρα, από επαγγελματικούς φορείς και συνεργατικούς μηχανισμούς, στη βάση ειδικών μορφών συνεργασίας (αλυσίδων αξίας, κοινών δικτύων πωλήσεων, είτε κοινών δικτύων εισόδου σε νέες αγορές, κλπ.).....	49

E. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	50
Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων (έργα διευθέτησης ροής υδάτων, έργα βιώσιμης διαχείρισης επιφανειακών υδάτων, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας σε περιοχές υψηλών οικιστικών αναγκών και απαιτήσεων) με στόχο πέραν της αντιπλημμυρικής προστασίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της περιοχής.	50
Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ προτείνεται να υλοποιηθούν οι παρακάτω παρεμβάσεις.	50
Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας.	51
ΣΤ. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.....	51
Κατασκευή - ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας (σε συνεργασία με ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ).....	51
Εγκαταστάσεις- Υποδομές για την ύδρευση νησιών και μικρών οικισμών με στόχο την κάλυψη των απαιτήσεων της Οδηγίας 98/83/ΕΚ.	51
Υποδομές μνημείων – μουσείων που έχουν ξεκινήσει την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ.	52
Z. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	52
Επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών στο Λιμάνι της Αίγινας.	52
Θ. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	52
Α)Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις για τις «ειδικές» ομάδες του πληθυσμού της Περιφέρειας, τις οποίες συμπεριλαμβάνεται πλέγμα δράσεων προετοιμασίας για προώθηση στην απασχόληση (λ.χ. συμβουλευτική, mentoring, επαγγελματικός προσανατολισμός, κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση, «σχολείων» επιχειρηματικότητας, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κλπ.).....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Β)Δράσεις ενεργοποίησης μελών που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά) καθώς και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης (που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, όπως μετανάστες, πρόσφυγες κλπ.)	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Γ)Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Δ)Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας.....	53
2. Οι Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας (ΒΣΟΦ) διαθέτουν απαραίτητα τα παρακάτω τμήματα:.....	53
Ε)Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών.	53
I. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	54
Δράσεις συμπλήρωσης και βελτίωσης των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της κοινωνικής φροντίδας (υποδομές α' βαθμιας υγείας, της ψυχικής υγείας και της πρόνοιας, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κλπ.)	

καθώς και σε υποδομές που αποσκοπούν στην κάλυψη αναγκών για ανοιχτές δομές για αιτούντες άσυλο και διεθνούς προστασίας.....	54
Κ. Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.....	55

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

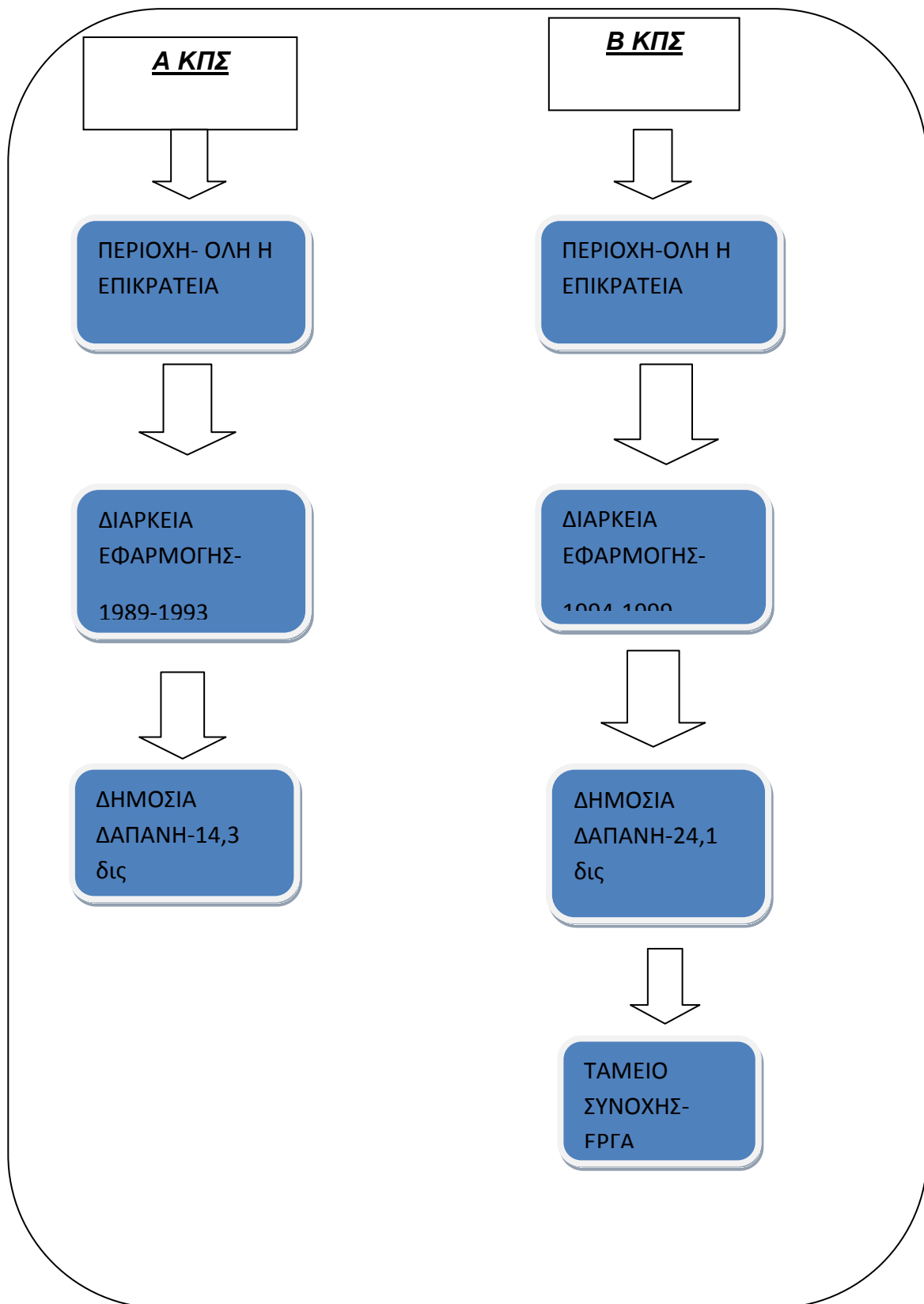
Το Πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης

Ορόσημο για την Ελλάδα αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτέλεσε το έτος 1988. Τότε αποφασίσθηκε η ριζική μεταρρύθμιση της λειτουργίας των διαθρωτικών ταμείων και η σταδιακή αύξηση μέχρι διπλασιασμού των πόρων τους το 1993. Στα πλαίσια αυτής της μεταρρύθμισης ξεκίνησε και ο θεσμός των ΚΠΣ. Τα ΚΠΣ αποτελούν ένα ενδεικτικό αλλά δεσμευτικό προγραμματικό πλαίσιο για τον προσανατολισμό των Κοινοτικών παρεμβάσεων προσδιορίζοντας άξονες αναπτυξιακών προτεραιοτήτων. Επιπλέον η μεταρρύθμιση προέβλεπε ότι την ευθύνη τόσο για τον προγραμματισμό, όσο και για την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων, που συγχρηματοδοτούνταν από την Κοινότητα μοιράζονται, αφενός οι εθνικές και περιφερειακές αρχές της χώρας και αφετέρου η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Με γνώμονα αυτά συντάχθηκε, εγκρίθηκε και υλοποιήθηκε το Ελληνικό ΚΠΣ - 1.

Το Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης

Με την υιοθέτηση της Συνθήκης του Μάαστριχ κρίθηκε αναγκαία μια δέσμη κατευθύνσεων και μέτρων προσαρμογής των κοινοτικών πολιτικών στη νέα πραγματικότητα, στην πορεία προς την οικονομική και νομισματική ένωση (ΟΝΕ) και στις γεωπολιτικές αλλαγές. Η δέσμη αυτή περιλαμβάνει και την απόφαση για συνολική αύξηση του κοινοτικού προϋπολογισμού καθώς και την σημαντική αύξηση των πόρων των διαθρωτικών ταμείων, ώστε η Κοινότητα να μπορεί να ανταποκριθεί, στις νέες ευθύνες της. Το ΚΠΣ - 2 αποτελεί συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής ένωσης και αναμένεται να αποτελέσει βασικό εργαλείο της προσπάθειας της χώρας για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, για τη σύγκλιση της οικονομίας της χώρας προς τους κοινοτικούς μέσους όρους.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΚΠΣ

ΚΠΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Α ΚΠΣ

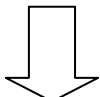
ΑΞΟΝΑΣ 1-ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ

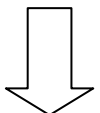
ΑΞΟΝΑΣ 2-
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ 3-ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΤΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ 4-ΙΣΣΟΡΟΠΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ 5-ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΠΟΡΩΝ

Β ΚΠΣ

ΑΞΟΝΑΣ 1-ΜΕΙΩΣΗ
ΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ 2-ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΖΩΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ 3-ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ 4-ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ 5-ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ

Το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 αποτελεί ισχυρό εργαλείο και καθοριστικό μοχλό για την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, τον εκσυγχρονισμό της χώρας. Σε μια κρίσιμη καμπή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στις σημερινές ανταγωνιστικές συνθήκες, η Ελλάδα εξασφαλίζει σημαντικούς πόρους που θα της επιτρέψουν να προσεγγίσει τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αντιμετωπίσει μείζονα προβλήματα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας, το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 σχεδιάστηκε από την Ελλάδα, μέσα από διαφανείς και ανοιχτές διαδικασίες με την κοινωνία, και υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και τις μελλοντικές συνθήκες ανταγωνισμού που θα αντιμετωπίσει η χώρα μας στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Πόροι του Γ' ΚΠΣ

Οι συνολικοί πόροι του Γ'ΚΠΣ και του Ταμείου Συνοχής ανέρχονται σε 47,54 δις ευρώ. Η δημόσια δαπάνη εθνική και κοινοτική, ανέρχεται σε 36,68 δις ευρώ. Η εκτιμώμενη ιδιωτική συμμετοχή ανέρχεται σε 10,86 δις ευρώ. Παράλληλα σημαντικοί πόροι ύψους 1,17 δις ευρώ θα αντληθούν μέσω των τεσσάρων Κοινοτικών πρωτοβουλιών (INTERREG, LEADER, EQUAL, και URBAN). Επισημαίνεται ότι παραμένουν ως αποθεματικά (επίδοσης και προγραμματισμού) ακατανέμητοι πόροι για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ύψους 2,29 δις ευρώ που θα κατανεμηθούν κατά τη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου με συγκεκριμένα κριτήρια επίδοσης και αποτελεσματικότητας. Η συνολική κοινοτική συμμετοχή τόσο για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης όσο και για το Ταμείο Συνοχής και τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες ανέρχεται σε 25 δις ευρώ (σε τιμές 1999). Η βελτίωση των συνθηκών της Ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο εφαρμογής του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994-1999), η συμβολή του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και τα μέτρα για την επίτευξη μακροοικονομικής σταθερότητας και διαρθρωτικών αλλαγών, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη απόδοση της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας η οποία συνεχίζεται και κατά την περίοδο 2000-2006. Ως επιστέγασμα μιας τριετούς επίπονης και μεθοδικής

προσπάθειας και μιας ανοιχτής συμμετοχικής διαδικασίας με τη κοινωνία, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών θεσμών και χρηματοδοτικών μέσων, συνδυάζει με τους στόχους και τις προτεραιότητες και εφαρμόζεται μέσω ενός εξειδικευμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Επίτευξη των στόχων

- Υλοποιούνται 25 προγράμματα που περιλαμβάνονται στο Γ' ΚΠΣ και 4 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες με τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε., καθώς και τα έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής.
- Επεξεργάζονται και εφαρμόζει ένα πλαίσιο κανονισμών και θεσμών με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του συνολικού συστήματος διοίκησης των Προγραμμάτων και παραγωγής των έργων
- Συγκροτούνται τις Αρχές των Προγραμμάτων, υπεύθυνες για την παρακολούθηση, τη διαχείριση, τους ελέγχους και τις πληρωμές των έργων.
- Εξασφαλίζονται τους χρηματοδοτικούς πόρους που πρέπει να διατεθούν για την ολοκλήρωση των Προγραμμάτων.
- Προέβη σε ορθολογική κατανομή των πόρων, με στόχο την εξυπηρέτηση των προτεραιοτήτων που είναι :
 - η σταθερή επιδίωξη για πραγματική σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας
 - η αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου ανεργίας και η βελτίωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης, η διασφάλιση της προόδου στον τομέα του περιβάλλοντος ,
 - η αντιμετώπιση των διοικητικών αδυναμιών και των προβλημάτων κυρίως της διαχείρισης και υλοποίησης που απορρέουν από αυτές,
 - η αντιμετώπιση του ελλείμματος βασικών υποδομών, η ενίσχυση και ο εκ- συγχρονισμός των παραγωγικών τομέων της οικονομίας,
 - η κάλυψη της καθυστέρησης στον τομέα των καινοτομιών, και ιδίως της Κοινωνίας της Πληροφορίας, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα,
 - η αντιμετώπιση των ελλειμμάτων στους τομείς που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής,

- ο η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων και η σύγκληση των Ελληνικών Περιφερειών με τις άλλες Ευρωπαϊκές.

Ο τρόπος υλοποίησης των πράξεων (έργα και δράσεις του Γ' ΚΠΣ) που εφαρμόζει η χώρα μας εγγυάται στο μέγιστο βαθμό τη διαφάνεια στην επιλογή και τη χρηματοδότηση, τον ορθολογισμό στην παρακολούθηση και διαχείριση, την ακρίβεια αποτελεσματικότητας των ελέγχων και την ουσιαστική διαχείριση της πληροφορίας.

ΕΣΠΑ

Αρχιτεκτονική των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020

A. Εθνικό Σκέλος

- ❖ Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία». Το πολυταμειακό αυτό πρόγραμμα (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ αλλά και από το ΕΚΤ προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρωπίνων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης. Αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των στόχων κυρίως της Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας 1, αλλά και των 3, 4 (υποδομές ενέργειας) και 5 (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας). Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, όπως ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, ώστε να αυξηθούν η κλίμακα/μέγεθος των μονάδων παραγωγής, να επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών που δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα και τις επιμέρους περιφέρειες και ενσωματώνουν νέα γνώση, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι ενισχύσεις θα εστιαστούν σε επιλεγμένα πεδία οικονομικής

δραστηριότητας, ενώ ταυτόχρονα θα υποστηριχθεί η καινοτομική επιχειρηματικότητα, η παραγωγή και η αξιοποίηση της νέας επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης και το άνοιγμα σε νέες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Για την επίτευξη των στόχων αυτών οι προσπάθειες θα εστιαστούν επίσης στην εξασφάλιση των προϋποθέσεων σε θεσμικό και οργανωτικό επίπεδο, για τη δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις και θα συνοδεύονται από αντίστοιχες δράσεις (απλούστευση των διαδικασιών σύστασης και διακοπής επιχειρήσεων, μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις, διευκόλυνση των εξαγωγών, όπως π.χ. με τον εκσυγχρονισμό των τελωνείων, καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, σταθεροποίηση του φορολογικού πλαισίου κ.α.). Στο νέο περιβάλλον, ενισχύονται η ανάπτυξη συμπεριφορών (κουλτούρας) επιχειρηματικής συνεργασίας, η ανάπτυξη «έξυπνης εξειδίκευσης» για την ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων και η δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων με υψηλή προστιθέμενη αξία σε κλάδους της οικονομίας που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις. Προβλέπεται επίσης η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε χρηματοδότηση με διαφοροποιημένες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης ανάλογα με τις ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σε διαφορετικά στάδια του κύκλου ζωής τους και η δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης των επιχειρήσεων στα κρίσιμα σημεία των διαδικασιών παραγωγής και εμπορίας. Το Πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει παρεμβάσεις στη Δημόσια Διοίκηση για τη διευκόλυνση της καινοτομικής και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας. Στόχο των παρεμβάσεων θα αποτελέσουν, μεταξύ άλλων (1) ο περιορισμός των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα και η παροχή επαρκούς πληροφόρησης στις επιχειρήσεις για τις ευκαιρίες στις ξένες αγορές, (2) η βελτίωση της εποπτείας της αγοράς για την ενίσχυση της υγιούς ανταγωνιστικότητας, (3) η αποτελεσματική εφαρμογή των ευρωπαϊκών προτύπων, (4) η κατάρτιση του επιστημονικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού στις νέες τεχνικές και τις νέες μεθόδους οργάνωσης, (5) η παροχή υποστήριξης με όλους τους δυνατούς τρόπους για την παραγωγή νέων, καινοτόμων προϊόντων στην αγορά και (6) η δημιουργία περιβάλλοντος που ευνοεί τη συνεργασία εταιρειών για την εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών σε άλλες χώρες.

❖ Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και Τ.Σ.) και χρηματοδοτεί μέσω των Ταμείων αυτών κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Αποσκοπεί κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 3 και 4. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι στόχοι του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (Ε.Π.-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 ως προς τον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος Μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς) για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσου για την υποστήριξη της μετάβασης της Χώρας σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ταυτόχρονη υποστήριξη της δημιουργίας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων στο σύνολο των τομέων της οικονομίας τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον Τομέα του Περιβάλλοντος. Πιο συγκεκριμένα στον τομέα μεταφορών κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 θα δοθεί έμφαση στην υλοποίηση της ανάπτυξης/αναβάθμισης σημαντικών τμημάτων του βασικού σιδηροδρομικού δικτύου και των συνδέσεων με αναπτυξιακούς πόλους και κύριους λιμένες, στο δε οδικό δίκτυο θα συνεχισθούν και θα γίνουν νέες βελτιωτικές παρεμβάσεις στο αναλυτικό Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (ΔΟΔ) για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας των περιοχών της χώρας μεταξύ τους και με τους κόμβους του βασικού ΔΕΔ-Μ με παράλληλο στόχο τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων. Για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας προωθούνται δράσεις ανάπτυξης και βελτίωσης των μέσων σταθερής τροχιάς (προαστιακός, μετρό, τραμ) και εκσυγχρονισμού του συστήματος αστικών

συγκοινωνιών. Τέλος θα συνεχισθούν/ολοκληρωθούν παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των υποδομών περιλαμβανομένων των υποδομών ασφαλείας λιμένων και αεροδρομίων του βασικού ΔΕΔ-Μ, καθώς και για τη βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της αεροναυτιλίας. Αντίστοιχα στο τομέα περιβάλλοντος θα δοθεί έμφαση στην ικανοποίηση των πολλαπλών διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της Χώρας, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με την ενσωμάτωση του ενωσιακού περιβαλλοντικού κεκτημένου σε συνεργασία και με συμπληρωματικότητα των δράσεων με αντίστοιχες παρεμβάσεις των λοιπών Προγραμμάτων. Ενδεικτικά αναφέρονται η ολοκλήρωση και συμπλήρωση των υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης απόβλητων, μεταξύ των άλλων και της ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς, μονάδες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων (βιομηχανικών, νοσοκομειακών, κλπ), η δημιουργία «Πράσινων Σημείων» και δικτύωσή τους, καθώς και μονάδες επεξεργασίας (κομποστοποίησης) βιοαποβλήτων, η στοχευόμενη εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής της Χώρας, δράσεις για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση και την αναζωογόνηση των πόλεων και ολοκληρωμένες πολεοδομικές / αστικές παρεμβάσεις για την προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, σε συνδυασμό με πιλοτικές παρεμβάσεις διαχείρισης παρακτίων ζωνών. Επίσης στοχευόμενες δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης πλημμυρών και φυσικών καταστροφών, η ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000 και η διασφάλιση της διατήρησης και χρηστής διαχείρισής του, καθώς και δράσεις αναβάθμισης της λειτουργίας και οργάνωσης της διαχείρισης των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης (ΕΖΔ) και των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

- ❖ Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» που περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 2 και 5. Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους

τους τομείς. Το Ε.Π. θα συμβάλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας. Σημειώνεται ότι δράσεις και έργα που στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας και των επιχειρήσεών της και αφορούν σε μεταρρυθμίσεις και εκσυγχρονισμό του Κράτους, θα καλυφθούν χρηματοδοτικά από τους Θ.Σ. 2 (ΕΤΠΑ) και Θ.Σ.11 (ΕΚΤ) του ΕΠΑνΕΚ.

- ❖ Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια». Το πρόγραμμα θα είναι πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Τ.Σ.) και στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των Ε.Π. που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Μεταφορά πόρων της Τεχνικής Βοήθειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ειδικότερα όσον αφορά στο Άρθρο 25 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΕΕ) 1303/2013, εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να μεταφερθεί το ποσό των 15.000.000 ΕΥΡΩ από την κατανομή του έτους 2014 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια» (συνεισφορά από ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) προς την Τεχνική Βοήθεια με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλέπε Πίνακα 8 στην Ενότητα 1.9), προκειμένου να υλοποιηθούν δράσεις που ενδιαφέρουν την χώρα και αφορούν αφενός τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και την βελτίωση της απόδοσής της, και αφετέρου την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που αναμένεται να υποβοηθήσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την αγορά εργασίας. Ειδικότερα το ποσό αυτό της Τεχνικής Βοήθειας προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί στους τομείς επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αποτελεσματικότερης οργάνωσης απονομής δικαιοσύνης, κοινωνικής προστασίας και διοικητικής μεταρρύθμισης. Σχετικά αιτήματα των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων, έχουν ήδη διαβιβαστεί στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, που είναι επιφορτισμένη με τον συντονισμό των δράσεων αυτών, η οποία και έχει διαβιβάσει στον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας το συνολικό αίτημα προκειμένου αυτό να ενσωματωθεί στο περιεχόμενο του ΕΣΠΑ. Τα ποσά που μεταφέρονται θα αξιοποιηθούν σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας που θεσπίζεται με κοινή συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και των ελληνικών

αρχών και σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Οι δεσμεύσεις θα γίνονται με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το καταρτισθέν πρόγραμμα εργασίας, και τόσο η Επιτροπή όσο και οι Ελληνικές αρχές θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλιστεί η πλήρης απορρόφηση των πόρων. Σε περίπτωση που η Ε. Επιτροπή διαπιστώσει ότι, για οποιονδήποτε λόγο, μέρος ή το σύνολο του ποσού αυτού, ή επόμενου ετήσιου ποσού, κινδυνεύει να μην αναλωθεί εντός των κανονιστικών προθεσμιών που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κοινοτικού/Εθνικού δικαίου, ενημερώνει εγκαίρως τις Ελληνικές Αρχές. Στη συνέχεια, συνεργάζεται μαζί τους, προκειμένου να εξευρεθεί λύση που θα εξασφαλίσει ότι οι πόροι αυτοί θα αξιοποιηθούν πλήρως προς όφελος της Ελλάδας, έστω και χρησιμοποιούμενοι για την κάλυψη άλλων αναγκών τεχνικής βοήθειας μη συμπεριλαμβανομένων στην αρχική πρόταση, ή και αναγκών τεχνικής βοήθειας που προσομοιάζουν με αυτές που υλοποιούνται μέσω του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας 2014-2020 ή των άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων δοθέντος ότι οι ανάγκες αυτές θα μπορούν να συμπεριληφθούν στην απόφαση χρηματοδότησης σύμφωνα με τον Δημοσιονομικό Κανονισμό.

- ❖ Το Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη» σε Εθνικό επίπεδο. Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης δεν είναι Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Ωστόσο, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ είναι δυνατό να ονομάζεται ως τέτοιο περιστασιακά όταν γίνεται αναφορά σε ομάδα προγραμμάτων πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΓΤΑΑ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1,2 και 3. Το ΠΑΑ στοχεύει στην επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών. Στο πλαίσιο του προγράμματος δεν θα δημιουργηθούν θεματικά υποπρογράμματα καθώς δεν προέκυψε τέτοια ανάγκη από την SWOT ανάλυση. Οι χωρικές, θεματικές ή τομεακές ιδιαιτερότητες που έχουν ανακύψει θα προσεγγιστούν μέσα από ειδικά σχεδιασμένες ομάδες μέτρων με κοινή προκήρυξή τους ή/και ιδιαίτερη βαθμολογία των δικαιούχων. Η αποκεντρωμένη εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020 σε περιφερειακό επίπεδο θα πραγματοποιηθεί κυρίως με γνώμονα τα

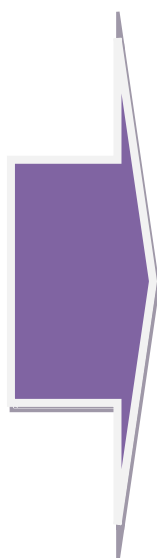
αποτελέσματα των RIS3 των Περιφερειών αλλά και το αν οι πολιτικές που εξυπηρετούν έχουν οριζόντιο ή χωρικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, όσον αφορά στη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά 30% για μέτρα και δράσεις που αφορούν στο περιβάλλον και στο κλίμα, σύμφωνα με το Άρθρο 59§6 του Καν. 1305/2013, σημειώνεται ότι το σύνολο των πόρων του ΕΓΤΑΑ για τους ΘΣ4, ΘΣ5, ΘΣ6 είναι περίπου 43,3% των συνολικών πόρων του ΕΓΤΑΑ. Το ποσοστό αυτό, με τη συνεισφορά κυρίως του ΘΣ6 ανταποκρίνεται στη σχετική απαίτηση του Κανονισμού. Επιπλέον, όσον αφορά στις περιοχές εστίασης 4α, 4β, 4γ για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες μπορούν να συνεισφέρουν στο ΘΣ5 και στο ΘΣ6, σημειώνεται ότι η περιοχή εστίασης 4α επιλέγεται να συνεισφέρει κατ' αποκλειστικότητα στο ΘΣ6, η 4β κατά κύριο λόγο στο ΘΣ6, ενώ η 4γ κατ' αποκλειστικότητα στο ΘΣ5. Όσον αφορά στο ΘΣ9 περιλαμβάνονται δράσεις που αφορούν στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, όπου περιλαμβάνονται και οι ΤΑΠΤΟΚ, οι πόροι των οποίων υπερβαίνουν το 5% του συνόλου των πόρων του ΕΓΤΑΑ που προβλέπεται στο άρθρο 59§5 του Καν.1305/2013 για δράσεις LEADER.

- ❖ Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας». Το πρόγραμμα, οι πόροι του οποίου δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί, θα είναι μονοταμειακό (ΕΤΘΑ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 3 και 6. Οι τομείς της Υγείας, του Πολιτισμού, του Τουρισμού, της Ναυτιλίας, της Προστασίας του Πολίτη, της Δικαιοσύνης, των Εσωτερικών, των Δημόσιων Οικονομικών, κλπ αποτελούν επίσης σημαντικές και διακριτές προτεραιότητες στο πλαίσιο και της νέας αναπτυξιακής στρατηγικής και παρά το ότι δεν θα καλυφθούν και σε αυτή την περίοδο από διακριτό Ε.Π, οι δράσεις και τα έργα τους δύνανται –στο πλαίσιο της συνεργασίας της Επιτελικής Δομής που θα λειτουργήσει στο αρμόδιο υπουργείο με τις Δ.Α. των Ε.Π.- να εξασφαλίσουν ικανούς πόρους (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) τόσο από όλα τα ΠΕΠ, όσο και από τα Τομεακά ΕΠ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο Τομέας της Υγείας για τον οποίο οι δράσεις και τα έργα που προδιαγράφονται στην Εθνική Στρατηγική για την Υγεία, αναμένεται να χρηματοδοτηθούν και από όλα τα ΠΕΠ και από κεντρικής διαχείρισης ΕΠ, όπως ενδεικτικά τα ΕΠ Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα.

B. Περιφερειακό Σκέλος

Δεκατρία πολυτομεακά και πολυταμειακά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μια από τις ελληνικές Περιφέρειες, τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις και έργα περιφερειακής κλίμακας και χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Στοχεύουν κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1, 3 και 4 καθώς και της 2 για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Για την αντιμετώπιση αναγκών (κυρίως κατάρτισης σε συνέργεια με δράσεις επιχειρηματικότητας στις Περιφέρειες) που καλύπτονται από τον Θ.Σ.8, πόροι αυτού του στόχου κατανομούνται και στα ΠΕΠ με ισόποση κατανομή πόρων του Θ.Σ.9 στο Τομεακό Ε.Π. Επιπλέον, στα ΠΕΠ θα εκχωρηθεί η διαχείριση σημαντικών πόρων του Τ.Σ. για το Περιβάλλον και κυρίως πόρων που θα κατευθυνθούν στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας και των Περιφερειών που αφορούν στα υγρά απόβλητα. Τελικό αποτέλεσμα είναι οι περιφέρειες να διαχειρίζονται το 35% του αθροίσματος των πόρων του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΤΣ. Παράλληλα στις 13 περιφέρειες εκχωρείται από το Τομεακό Πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης η διαχείριση περίπου 30% των πόρων του Αγροτικού Ταμείου. Η αποκέντρωση της διαχείρισης τμήματος των πόρων του νέου ΕΣΠΑ, γίνεται προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δράσεις ορισμένων κατηγοριών, των οποίων η αποκεντρωμένη διαχείριση και υλοποίηση κρίνεται ότι θα είναι επ' ωφελεία της ανάπτυξης και ότι συνάδει με την πολιτική επιλογή της αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων προς τις αιρετές περιφερειακές διοικήσεις. Εξυπακούεται βεβαίως ότι η διαχείριση των ανωτέρω πόρων από τις περιφέρειες, ως εντασσόμενη στην συνολική στρατηγική του ΕΣΠΑ, είναι εναρμονισμένη με την εθνική στρατηγική, συνολικά και ανά τομέα, και ασκείται στο πλαίσιο της υλοποίησης των επιμέρους τομεακών πολιτικών της χώρας. Στην ενότητα 1.6 παρατίθεται Πίνακας 5 «Ετήσια κατανομή πόρων ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα», στον οποίο παρουσιάζονται τα ενδεικτικά ποσά της Ενωτικής ενίσχυσης (περιλαμβανομένου του αποθεματικού επίδοσης) ανά ΕΔΕΤ (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ περιλαμβανομένης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, Ταμείο Συνοχής πλην του ποσού που θα διατεθεί για τη Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη, ΕΓΤΑΑ -ένα Πρόγραμμα και ΕΤΘΑ - ένα Ε.Π.), καθώς και η ενδεικτική ετήσια κατανομή τους.

**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΑΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΣΕ

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

LOGISTICS

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013

Η αναπτυξιακή στρατηγική που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε για την Περιφέρεια Αττικής κατά τη Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, βασίζεται στα χαρακτηριστικά της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας Αττικής καθώς και στο γενικότερο πλαίσιο των στρατηγικών κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επιλεχθείσα περιφερειακή αναπτυξιακή στρατηγική εξειδικεύει τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής και αποτυπώνονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και στα επιμέρους κείμενα των τομεακών πολιτικών (αναφορά). Η βασική παράμετρος της αναπτυξιακής στρατηγικής και της στοχοθέτησης του ΠΕΠ Αττικής 2007 αποτυπώνεται σε μια φράση:

«Ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Περιφέρειας Αττικής ως Ευρωπαϊκής Μητρόπολης στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου».

Οι γενικοί και ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος είναι οι παρακάτω:

- Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό κέντρο.
- Ο συγκεκριμένος γενικός στόχος συμβάλλει στην προώθηση των ακόλουθων θεματικών προτεραιοτήτων
- Μεταφορές: αναβάθμιση / επέκταση του τομέα αστικών μεταφορών, κατασκευή νέων αυτοκινητοδρόμων και αναβάθμιση επιλεγμένων περιφερειακών οδικών αξόνων, ολοκλήρωση του συστήματος συνδυασμένων μεταφορών,
- Ενέργεια: αναβάθμιση των υποδομών για την διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και με άλλες πηγές ενέργειας.
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μέσω της ενθάρρυνσης της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, της έρευνας και τεχνολογίας και της διάδοσης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης:
- Προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων Ε & ΤΑ, τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των ΜΜΕ της Περιφέρειας, διάδοση της χρήσης των ΤΠΕ, ενίσχυση του τουρισμού και του πολιτισμού στην Περιφέρεια Αττικής.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλλοντος.

- Περιβάλλον: έμφαση στην υποδομή για τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων σε εναρμόνιση με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε , την υδροδότηση, την προαγωγή της βιοποικιλότητας.
- Πρόληψη κινδύνων από φυσικές καταστροφές: έμφαση στην επέκταση και συμπλήρωση του δικτύου αντιπλημμυρικής προστασίας.
- Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας
- Εκπαίδευση: ολοκλήρωση των υποδομών στην προσχολική αγωγή στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την μεταδευτεροβάθμια τεχνική αρχική επαγγελματική κατάρτιση και την δια βίου εκπαίδευση.
- Υγεία: προστασία της δημόσιας υγείας, ενίσχυση των υποδομών υγείας με έμφαση στην ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας.
- Αστική ανάπτυξη: εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες που αναβαθμίζουν την ποιότητα διαβίωσης (υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, φροντίδα παιδιών) σε συνδυασμό με την βελτίωση της απασχολησιμότητας και την μείωση των ανισοτήτων, ιδιαίτερα σε θύλακες αστικών περιοχών.

Η διάθρωση των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής 2007- 2013, σε άξονες προτεραιότητας και δράσεις έχουν ως ακολούθως:

*Άξονας 1. Ενίσχυση των υποδομών προσπελασιμότητας - ενέργειας
Δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας*

- Πολυτροπικές Μεταφορές
- Βελτίωση των Συγκοινωνιακών Υποδομών και βελτίωση του Συστήματος Αστικών Μεταφορών
- Αναβάθμιση και Επέκταση Ενεργειακού Συστημάτων εργασίας ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο

*Άξονας 2. Αειφόρος Ανάπτυξη και Βελτίωση της ποιότητας ζωής
Δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας*

- Περιβαλλοντική προστασία και πρόληψη κινδύνων
- Ψηφιακή σύγκλιση για την εξυπηρέτηση του πολίτη

- Πολιτισμός- Τουρισμός
- Ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών

Άξονας 3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της ψηφιακής σύγκλισης

Δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας

- Προηγμένες υπηρεσίες υποστήριξης για επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων
- Ενίσχυση Μικρομεσαίων Μεταποιητικών επιχειρήσεων για την προώθηση προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον
- Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με την έρευνα και την καινοτομία
- Ανάπτυξη Βιώσιμων Ενεργειακών Πόρων – Ενίσχυση της Αειφορίας

Άξονας 4. Αναζωογόνηση (Regeneration) Αστικών Περιοχών

Δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας

- Αναζωογόνηση αστικού περιόχων με έμφαση στην ανάπτυξη χώρων πρασίνου

Άξονας 5. Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής

Δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας

- Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση
- Αξιολόγηση και μελέτες, πληροφορίες και επικοινωνία
- Μελέτες - Αξιολόγηση – Δημοσιότητα

Μια παράγραφος Απολογισμός του ΠΕΠ.

ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ 2014-2020 (ΕΣΠΑ)

Η τέταρτη Προγραμματική Περίοδος θα υλοποιηθεί τα επόμενα έτη με μια καθυστέρηση λόγω της καθυστέρησης υλοποίησης των προηγούμενης και των ειδικών συνθηκών που επικρατούσαν στη χώρα λόγω της οικονομικής κρίσης.

Στόχοι της 4 ΠΠ για την Περιφέρεια Αττικής είναι

- Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.
- Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών (ειδικότερα των υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος).
- Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας.
- Αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων.

Προϋπολογισμός

Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης: **1.139.966.972** ευρώ, εκ των οποίων 911.973.576 ευρώ είναι η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 227.993.396 ευρώ είναι η Εθνική συμμετοχή.

Όραμα

«Η κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της Αττικής, ως Περιφέρεια της Ευρώπης, με μοχλούς ανάπτυξης την πολιτιστική της ταυτότητα, τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις, την τεχνολογία και καινοτομία. Κεντρικό σημείο αναφοράς αποτελεί η ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών και η ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στην ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη της Αττικής».

ΣΤΟΧΟΙ

- Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.
- Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών (ειδικότερα των υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος).
- Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας.
- Αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων.

Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας

- *Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών (μεταξύ των οποίων και διεργασιακές ή οργανωτικές καινοτομίες), μέσω της συνεργασίας των ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις, στους Τομείς που θα αναδείξει η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ).*
- *Ανάπτυξη «θερμοκοιτίδων», «start-ups», με στόχο την ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων ή προϊόντων.*
- *Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς που συνδέονται με την κοινωνική καινοτομία, με στόχο την ένταξη στην εργασία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.*

Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

- *Στήριξη των επιχειρήσεων (νέων ή υφιστάμενων) για την παραγωγή, προμήθεια και τη χρήση ενδοεπιχειρησιακών τεχνολογικών λύσεων (υποστήριξη των Επιχειρήσεων για την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους, με χρήση ΤΠΕ).*
- *Αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάπτυξη δικτύων και συμπράξεων.*
- *Ανάπτυξη και διάδοση νέων επιχειρηματικών μοντέλων και υπηρεσιών, είτε B2C (υπηρεσίες για τους καταναλωτές) ή B2B (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και νέους επιχειρηματίες).*
- *Εκσυγχρονισμός του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων στις αστικές συγκοινωνίες της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας, το*

οποίο είναι δυνατόν να καλύπτει όλα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς της Αττικής (μετρό, αστικός & προαστιακός σιδηρόδρομος λεωφορεία και τραμ). Μπορεί να συνδυάζεται με το έργο «Τηλεματική», που βρίσκεται σε εξέλιξη και αφορά στην πληροφόρηση των επιβατών για τις συγκοινωνίες, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικτυακής πληροφόρησης, καθώς και στην ηλεκτρονική διαχείριση των μέσων μεταφοράς, με τη δημιουργία 1.000 έξυπνων στάσεων.

- Ανάπτυξη Συστημάτων και Εφαρμογών ΤΠΕ για: ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας - κοινωνικής φροντίδας και της ισότιμης πρόσβασης σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, παροχή υπηρεσιών σε Αμεα, παροχή υπηρεσιών ένταξης στην αγορά εργασίας, κ.ο.κ.

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

- Στήριξη της Επιχειρηματικότητας: δημιουργία pre-incubators και υποστήριξη της εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών σχημάτων.
- Ανάπτυξη μηχανισμού προαγωγής της δικτύωσης επιχειρήσεων και διάδοσης – αξιοποίησης ιδεών με στόχο τη δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων.
- Προώθηση και αξιοποίηση της αριστείας για την ενίσχυση της τεχνολογικής και επιχειρηματικής καινοτομίας και της εμπέδωσης στην αγορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.
- Ολοκληρωμένα σχέδια βελτίωσης των ικανοτήτων και παραγωγικής, οργανωτικής, λειτουργικής και χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ΠΣΕΕ ή θα προσαρμόσουν δραστηριότητες και προϊόντα στην ΠΣΕΕ.
- Στήριξη «βιομηχανικών πιλότων» μικρής / μεσαίας κλίμακας για τη μελέτη και πιστοποίηση παραγωγικών διεργασιών.

- Βελτίωση εγκαταστάσεων υφιστάμενων επιχειρηματικών υποδομών, αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών ή άλλων εγκαταστάσεων με στόχο την δημιουργία φυτωρίων επιχειρήσεων
- Δράσεις «συλλογικού» χαρακτήρα, από επαγγελματικούς φορείς και συνεργατικούς μηχανισμούς, στη βάση ειδικών μορφών συνεργασίας (αλυσίδων αξίας, κοινών δικτύων πωλήσεων, είτε κοινών δικτύων εισόδου σε νέες αγορές, κλπ.)

Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

- Ολοκληρωμένα Σχέδια μείωσης της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και εφαρμογής παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας στις επιχειρήσεις (παραγωγικές – λειτουργικές διαδικασίες).
- Πιλοτικές/εμβληματικές παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσια κτίρια, καθώς και στοχευόμενες παρεμβάσεις σε κατοικίες στο πλαίσιο εφαρμογής σχεδίων Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ).
- Πιλοτικές/εμβληματικές παρεμβάσεις παραγωγής ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ σε Δημόσιες Υποδομές της Περιφέρειας Αττικής, ιδίως μέσω ΟΧΕ.

Πρόωθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

- Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυριακών συμβάντων (έργα διευθέτησης ροής υδάτων, έργα βιώσιμης διαχείρισης επιφανειακών υδάτων, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας σε περιοχές υψηλών οικιστικών αναγκών και απαιτήσεων) με στόχο πέραν της αντιπλημμυρικής προστασίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της περιοχής.
- Στοχευόμενες δράσεις για την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων της Αττικής σε συμμόρφωση με το εγκεκριμένο σχέδιο.
- Παρεμβάσεις αντιπλημμυρικής προστασίας που αφορούν στην ολοκλήρωση των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας της προηγούμενης περιόδου, εφόσον καλύπτουν τις απαιτήσεις του σχεδίου αξιολόγησης κινδύνων πλημμύρας κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.
- Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

- Κατασκευή - ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας (σε συνεργασία με ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ).
- Συμπλήρωση και ολοκλήρωση δικτύων ακαθάρτων σε οικισμούς Γ' Κατηγορίας Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.
- Περιφερειακές υποδομές διαχείρισης ΑΣΑ - Ανάπτυξη δικτύου «Πράσινων Σημείων».
- Ολοκληρωμένη (αποκεντρωμένη) Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς / απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής.
- Εγκαταστάσεις- Υποδομές για την ύδρευση νησιών και μικρών οικισμών με στόχο την κάλυψη των απαιτήσεων της Οδηγίας 98/83/ΕΚ.

- Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού (π.χ. αφαλατώσεις) για την ικανοποίηση αναγκών σε νησιωτικές ή δύσκολα προσβάσιμες παράκτιες περιοχές της Αττικής με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες.
- Ανάδειξη – αξιοποίηση αστικών «τοπόσημων» που συμβάλλουν στην αστική αναζωογόνηση και στην ελκυστικότητα των αστικών κέντρων.
- Υποδομές μνημείων – μουσείων που έχουν ξεκινήσει την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ.

Πρώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων

- Επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών στο Λιμάνι του Πειραιά.
- Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια και την μείωση των τροχαίων ατυχημάτων (π.χ. πεζογέφυρες).
- Ολοκλήρωση οδικών αξόνων που ξεκίνησαν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (εφόσον καλύπτονται οι κανόνες επιλεξιμότητας της περιόδου 2014 - 2020).
- Συμπλήρωση οδικών δακτυλίων και κόμβων.
- Ολοκλήρωση τραμ στον Πειραιά.

Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων

- Ίδρυση νέων επιχειρήσεων σε εταιρικό ή ατομικό επίπεδο στους τομείς της ΠΣΕΕ.
- Δράσεις φιλοξενίας και αρχικής στήριξης σε «φυτώρια ιδεών και επιχειρήσεων», βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων των νέων επιχειρηματιών («σχολεία επιχειρηματικότητας»), επενδυτική στήριξη για την έναρξη αυτοαπασχόλησης και μικρών επιχειρήσεων, καθώς και δημιουργία επιχειρήσεων, υποστήριξη κατά τα αρχικά στάδια λειτουργίας των επιχειρήσεων κλπ. με γνώμονα την στόχευση στους τομείς της ΠΣΕΕ.
- Ολοκληρωμένα Σχέδια Αναδιάρθρωσης (ΟΣΑ) των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ή στοχεύουν να επεκτείνουν τις λειτουργίες τους στους τομείς της ΠΣΕΕ. Στο πλαίσιο των ΟΣΑ περιλαμβάνονται δράσεις όπως η αξιολόγηση του προσωπικού, η εφαρμογή προγραμμάτων αναβάθμισης και πιστοποίησης προσόντων καθώς και η προσέλκυση νέων ανέργων από την αγορά, ανάλογα με τα επιχειρησιακά μοντέλα αναδιάρθρωσης που θα επιλεγούν.

Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ

- Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις για τις «ειδικές» ομάδες του πληθυσμού της Περιφέρειας, τις οποίες συμπεριλαμβάνεται πλέγμα δράσεων προετοιμασίας για προώθηση στην απασχόληση (λ.χ. συμβουλευτική, mentoring, επαγγελματικός προσανατολισμός, κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση, «σχολείων» επιχειρηματικότητας, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κλπ.)
- Δράσεις ενεργοποίησης μελών που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά) καθώς και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης (που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, όπως μετανάστες, πρόσφυγες κλπ.)
- Λειτουργία one stop shops / Κέντρων Κοινότητας ευπαθών ομάδων με διευρυνόμενες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες.
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες.
- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας.
- Κέντρα Δημέρευσης ατόμων με αναπηρία, ΣΥΔ ΑΜΕΑ, Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων.
- Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών.
- Ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, δικαιούχων διεθνούς προστασίας & ασυνόδευτων ανηλίκων.
- Ανάπτυξη Δικτύου προστασίας υγείας του πληθυσμού στην Αττική.
- Εφαρμογή οργανωμένων προγραμμάτων προαγωγής υγείας και προσυμπτωματικού ελέγχου σε ευπαθείς ομάδες.
- Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (τύπου start up), όπως προβλέπονται από το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο.
- Συστήματα, εργαλεία και παρεμβάσεις ενίσχυσης και υποστήριξης της δημιουργίας νέων και αναδιάρθρωσης της λειτουργίας των υφιστάμενων Κοι.Σ.Π.Ε.

Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ

- Δράσεις συμπλήρωσης και βελτίωσης των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της κοινωνικής φροντίδας (υποδομές α' βαθμίδας υγείας, της ψυχικής υγείας και της πρόνοιας, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κλπ.) καθώς και σε υποδομές που αποσκοπούν στην κάλυψη αναγκών για ανοιχτές δομές για αιτούντες άσυλο και διεθνούς προστασίας.

Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση

- Δράσεις συμπλήρωσης, βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των υποδομών και του αναγκαίου εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΑΙΓΙΝΑ

Η **Αίγινα** είναι νησί του Σαρωνικού Κόλπου. Με το αυτό όνομα φέρεται η πρωτεύουσα και ο κύριος λιμένας της νήσου. Κατά την αρχαιότητα αποτελούσε εποικιστικό κέντρο Πελοποννήσιων, Αιγαιατών και Μυρμιδόνων. Αργότερα υπάγεται μαζί με άλλες ναυτιλιακές πόλεις στο θεσμό της Αμφικτυονίας της Καλαυρίας, συμμετέχει στη ναυμαχία της Σαλαμίνας ενάντια στους Πέρσες και κατά την κλασική εποχή αποτελεί πόλη της Αχαϊκής Συμπολιτείας. Σήμερα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο σε έκταση, πληθυσμό και ανάπτυξη νησί του Αργοσαρωνικού και νησιωτικό προάστιο του Πειραιά.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Βρίσκεται στο κέντρο του Σαρωνικού Κόλπου, περιβαλλόμενη από το Αγκίστρι, τη Αίγινα, τα Μέθανα, την Τροιζήνα, τον Πόρο και τον Πειραιά. Η κομβική θέση της μεταξύ Πελοποννήσου και Αττικής, δύο ιστορικά κέντρα του ελληνικού και πανευρωπαϊκού πολιτισμού την κατέστησαν από πολύ νωρίς σημαντικό εμπορικό και διαμετακομιστικό κέντρο, συναγωνιζόμενο τις εμπορικές πόλεις της Μικράς Ασίας, ενώ φαίνεται να είναι παρούσα σε κάθε πτυχή της παγκόσμιας ιστορίας. Σήμερα, η θέση αυτή την έχει αναγάγει σε αναπτυσσόμενη πόλη-προάστιο του Πειραιά και των Αθηνών και δημοφιλές παραθεριστικό κέντρο. Το νησί καλύπτει έκταση 87.410 στρεμμάτων και παρουσιάζει μεγάλη γεωμορφολογική ποικιλία με ξηρό κλίμα και πευκόφυτα βουνά.

Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΑΣ

Η έδρα της Αίγινας εντοπίζεται στο δυτικό άκρο που επεκτείνεται σταδιακά προς ανατολάς, καλύπτοντας ολόκληρη τη βόρεια πεδιάδα, ενώ ορεινοί όγκοι εκτείνονται στα νότια. Το κέντρο της πόλης αναπτύσσεται γύρω από το λιμένα, στον νοτιοδυτικό άκρο του οποίου δεσπάζει η προτομή του Καποδίστρια, ως ελάχιστος φόρος τιμής στον κυβερνήτη που προσέδωσε νέα πνοή στον ιστορικό αυτό τόπο. Η εμπορική ζώνη εκτείνεται στην παραλιακή οδό, με πληθώρα καλαίσθητων κέντρων εστίασης, τουριστικών μαγαζιών και καταλυμάτων και σημεία πώλησης των τοπικών προϊόντων. Η αγορά επεκτείνεται μέσα στα εμπορικά σοκάκια της πόλης όπου η

αρχοντική αρχιτεκτονική του 19ου αιώνα κερδίζει αμέσως το ενδιαφέρον τον επισκέπτη. Κατά την απογραφή του 2001 εμφανίζει πληθυσμό 13.552 κατοίκων, από τους οποίους 7.783 κατοικούν στην πόλη της Αίγινας και οι υπόλοιποι στους οικισμούς Βαθέος, Κυψέλης, Μεσαγρού και Πέρδικας. Ο πληθυσμός παρουσιάζει κατανομή 157 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Πέρα από την εμπορική και ναυτική παράδοση, οι κάτοικοι είναι γνωστοί για την καλλιτεχνική τους δράση στην κεραμική, αλλά και για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν επιτυχημένα με γνωστό προϊόν το αιγινήτικο φιστίκι. Η ποιότητα του αιγινήτικου φιστικιού οφείλεται στις ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες του νησιού (ξηρασία) αλλά και στα ηφαιστειογενή χαρακτηριστικά του εδάφους.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Το νησί παρουσιάζει σημαντικά αξιοθέατα όπως ο Ναός της Αφαίας, η Παλαιοχώρα (ο "νησιωτικός" Μυστράς), τα υπολείμματα του ναού του Ελλανίου Διός, ο προϊστορικός/ιστορικός οικισμός της Κολώνας και το Αρχαιολογικό Μουσείο. Πολύ γνωστές παραλίες του νησιού είναι ο Μαραθώνας και η Αγία Μαρίνα. Δημοφιλές τουριστικό κέντρο αποτελεί επίσης το επιβλητικό Μοναστήρι του Αγίου Νεκταρίου, καθώς και πληθώρα εκκλησιών που διασώθηκαν μετά την τουρκοκρατία. Το νησί εξυπηρετείται από τοπικά πούλμαν, ενώ ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει να γυρίσει την πόλη πάνω σε μια από τις παραδοσιακές άμαξες. Στο νότιο άκρο του νησιού, 9 χμ από το λιμάνι της Αίγινας βρίσκεται το τουριστικό θέρετρο της Πέρδικας από όπου τους καλοκαιρινούς υπάρχει συχνή καθημερινή σύνδεση (με καΐκι) με το νησάκι της Μονής.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η Αίγινα οφείλει δε την ονομασία της σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία στην κόρη του Θεού Ασωπού Αίγινα, την οποία ερωτεύτηκε ο Δίας και την απήγαγε στο νησί Οινώνη που μετονομάστηκε σε Αίγινα. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, ήταν αποικία της Επιδαύρου, στην οποία ήταν αρχικά υποτελής. Η θέση της ανάμεσα σε Αττική και Πελοπόννησο την είχε καταστήσει εμπορικό κέντρο από πίο παλιά και οι πρώτοι κάτοικοί της πιστεύεται ότι είχαν έλθει από την Μικρά Ασία. Σε ανασκαφές που έχουν γίνει, έχουν βρεθεί Μινωικά κεραμικά του 2000 π.Χ. περίπου. Επίσης έχουν βρεθεί κοσμήματα από χρυσό που ανήκουν στη ύστερη περίοδο

της Μυκηναϊκής τέχνης, τα οποία οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο Μυκηναϊκός πολιτισμός διατηρήθηκε στο νησί για μερικές γενιές μετά τη Δωρική κατάκτηση του Άργους και της Λακεδαίμονος. Η επικράτηση των Δωριέων στο νησί δεν πρέπει να έγινε πριν τον 9ο αι. π.Χ. Ένα από τα αρχαιότερα ιστορικά δεδομένα είναι η συμμετοχή της Αίγινας στην *Συμμαχία της Καλαυρίας* μαζί με τις: Αθήνα, Βοιωτικό Ορχομενό, Τροιζήνα, Ερμιόνη, Ναυπλία και

Πρασίη, με σκοπό την πάταξη της ακμάζουσας πειρατείας στο Αιγαίο, λόγω της παρακμής των Μυκηναίων. Συμπεραίνεται λοιπόν, ότι η ναυτική δύναμη του νησιού ήταν σημαντική και πριν την Δωρική εποχή. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι στην Αίγινα κόπηκαν τα πρώτα νομίσματα επί ευρωπαϊκού εδάφους, 30-40 χρόνια μετά την επινόηση του νομίσματος από τους Λυδούς το 700 π.Χ. Το γεγονός ότι τα αιγινήτικα νομίσματα, μέτρα και σταθμά ήταν ένα από τα δύο συστήματα μέτρησης σε ευρεία χρήση του Ελληνικού κόσμου είναι αρκετό για να καταδειχθεί η εμπορική σημασία του νησιού. Κατά τη διάρκεια του Ληλάντιου πολέμου (περίπου 650 π.Χ.) η Αίγινα φαίνεται να παίρνει το μέρος της Ερέτριας, έτσι εξηγείται η σύγκρουση με τη Σάμο, ένα ηγετικό μέλος της αντίπαλης συμμαχίας με βάση την Χαλκίδα. Τον 6ο αι. η Αίγινα είναι μέτοχος στον εμπορικό σταθμό της Ναυκράτιδος. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες του δωδεκάτου (12ου) αιώνας, όταν η πειρατεία γενικεύεται σε μεγάλο βαθμό, λόγω της αποφάσεως του Ιωάννου Β' Κομνηνού (κατόπιν εισηγήσεως προς αυτόν του "Ιωάννου του εκ Προύτζης") να διακόψει τα κονδύλια προς το ναυτικό, η Αίγινα γίνεται βασικό ορμητήριο των πειρατών, ιδίως για τις επιθέσεις τους προς την Αττική, τους κατοίκους της οποίας τρομοκρατούν αρπάζοντας υλικά αγαθά, ζώα, ανθρώπους για σκλάβους ή για λύτρα, και βεβαίως σκοτώνουν πολλούς κατοίκους συχνά με βασανιστικό τρόπο ή απλώς τους ακρωτηριάζουν. Ο δε Μητροπολίτης των Αθηνών Μιχαήλ Χωνιάτης, ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο χαρακτηρίζει την Αίγινα ως "φωλιά των πειρατών".

ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ (ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ)

Στην Αίγινα ο Άγιος Νεκτάριος εγκαταστάθηκε το 1908, η ιστορία όμως της εγκατάστασης του πηγαίνει αρκετά νωρίτερα στο χρόνο. Ο Νεκτάριος ποτέ στη ζωή του, δεν απέβαλε την έντονη επιθυμία του για το μοναχικό βίο. Αυτή η επιθυμία ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο κατά την επίσκεψη του στο Άγιο Όρος και την

σύνδεσή του με το γέροντα Δανιήλ το 1898. Έκτοτε έψαχνε ένα τόπο να στεγάσει ένα μοναστήρι για το τέλος της ζωής του, ένα «Εκκλησιαστικό Παρθενώνα», όπως έλεγε. Πιο έντονη και ίσως επιτακτική έγινε αυτή η ανάγκη, όταν 4 γυναίκες που ήσαν μόνες και συνδέονταν μαζί του, με σχέση πνευματικής καθοδήγησης, θέλησαν να μονάσουν υπό την εποπτεία του. Έτσι τελικά βρήκε ένα παλαιό εγκαταλελειμμένο μοναστήρι στην Αίγινα στη θέση Ξάντος στο οποίο και αποφάσισε να στεγάσει τις 4 μοναχές και άλλες 3 που ήδη μόναζαν στο νησί. Το μοναστήρι άρχισε να επαναλειτουργεί το 1904 υπό την καθοδήγησή του, παρότι αυτός ακόμα βρισκόταν στην Ριζάρειο σχολή. Η εμφάνισή του στην Αίγινα όμως συνδυάστηκε από δύο γεγονότα, με αποτέλεσμα να γίνει άμεσα λαοφιλής. Ο Νεκτάριος αρχικά θεράπευσε έναν δαιμονισμένο νέο κάτι που γρήγορα μαθεύτηκε. Οι χωρικοί τότε τον επισκέφτηκαν ζητώντας του να λειτουργήσει και να δεηθεί στον Θεό να βρέξει, διότι είχε 3 χρόνια να βρέξει στο νησί με αποτέλεσμα να έχει προκληθεί εκτεταμένη ανομβρία και οικονομική ζημία. Ο ίδιος με σύσσωμη παρουσία των νησιωτών, λειτούργησε και την ίδια μέρα άρχισε να βρέχει. Αυτά, εκλήφθηκαν ως θεϊκά σημάδια από τους Αιγινίτες, με αποτέλεσμα να θεωρούν Άγιο τον Νεκτάριο, ακόμα και εν ζωή. Το 1908 παραιτήθηκε από σχολή για λόγους υγείας αλλά και γήρατος και αφοσιώθηκε στο μοναστήρι. Η χάρη του και η φήμη διαρκώς μεγάλωνε με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος δωρεών να κατευθύνεται στο μοναστήρι και μέσα σε 4 χρόνια επιτεύχθηκε να μεγαλώσει τόσο, ώστε να χωράει 15 μοναχές. Τα χρήματα κατευθύνονταν κυρίως στους φτωχούς του νησιού. Μεγάλο μέρος λαού και πιστών κατευθυνόταν προς το μοναστήρι, από διάφορα μέρη της Ελλάδας, για να δει ή να πάρει την ευχή του ήδη ξακουστού Νεκταρίου, κάτι που βοηθούσε και τους νησιώτες να ανασάνουν οικονομικά.

ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ(ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ)

Παρότι ήταν μεγάλος σε ηλικία όταν αποσύρθηκε στην Αίγινα, δεν έπαψε ποτέ να εργάζεται είτε πνευματικά, υπέρ της εκκλησίας, είτε και χειρωνακτικά για την διεύρυνση του μοναστηριού. Το έργο πλέον είχε χαρακτήρα ποιμαντικό, λειτουργικό, λατρευτικό, εξομολογητικό, παρηγορητικό. Στάθηκε στους ανθρώπους του νησιού σαν αδελφός, βοηθός, συμπαραστάτης, οδηγός και συνοδοιπόρος της ζωής. Τα χρόνια μέχρι το τέλος της ζωής του, έμελλε να είναι πολύ ταραγμένα. Μετά τους Βαλκανικούς πολέμους που έφεραν ηθική ανάταση και κάποια ευφορία

οικονομική και πνευματική, ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, ήρθε να σκιάσει την Ελλάδα. Φτώχεια, ανέχεια και όλα τα συνεπακόλουθα ενός βασανισμένου τόπου και λαού μαζί με τα σύνδρομα του φόβου και των στερήσεων εμφανίζονταν απειλητικά σε αυτά τα ταραγμένα πολιτικά χρόνια για την Ελλάδα. Ο ίδιος όμως πάντα βοηθός, παρηγορητής, γνωρίζοντας από μικρός τις δυσκολίες του κόσμου κήρυττε την ελπίδα και το Θεό για ένα καλύτερο μέλλον, που πάντα όπως έλεγε στεκόταν κραταιός δίπλα στον πιστό λαό. Γι' αυτό και ο Άγιος Νεκτάριος για τους Αιγινίτες υπήρξε κάτι παραπάνω από ένας μοναχός που εγκαταστάθηκε στο νησί τους. Η ποιμαντική αγωγή του ποιμνίου, μακρύτερα από τα στενά όρια του νησιού, ήταν πάντα μέλημά του, έτσι συνέχισε το συγγραφικό του έργο, που πλέον αναγνωριζόταν τόσο από τον τύπο της εποχής για την επιστημονική εγκυρότητά του, όσο και από μεγάλα πνευματικά ιδρύματα της εποχής. Επίσης διέθετε περισσότερο χρόνο για προσευχή κάτι που αγαπούσε, ιδιαίτερα προς την Παναγία, που θεωρούσε *μητέρα* του, όπως έλεγε.

Ποτέ παρά τον κλονισμό της υγείας του δεν έπαψε όμως να προσφέρει ακόμα και χειρωνακτικά. Μάλιστα συνεισέφερε στην ανέγερση νέων κοιτώνων της μονής, στη διάνοιξη δρόμων προς το μοναστήρι, ασχολείτο με την κηπουρική και άλλες χειρωνακτικές εργασίες που πάντα τις θεωρούσε τιμή. Πάντα ανέφερε πως καμία εργασία δεν είναι ντροπή, αντιθέτως είναι ευλογία Θεού. Οι δυσκολίες και οι πίκρες ποτέ δεν έλειψαν. Παρότι είχαν περάσει πάνω από 10 χρόνια από την επαναλειτουργία της μονής, ο Μητροπολίτης Αθηνών Θεόκλητος αρνείτο να αναγνωρίσει την μονή, παρά την αρχική συγκατάθεσή του. Το πρόβλημα αυτό μεγάλωνε, διότι η μονή δεν αποκτούσε νομική προσωπικότητα με αποτέλεσμα να αδυνατεί να κρατήσει τις κληρονομίες και όποια άλλα οικονομικά ωφελήματα είχε από πιστούς με αποτέλεσμα να δυσχεραίνει το φιλανθρωπικό έργο. Κάποιοι δηλαδή, άφηναν κληρονομίες υπέρ του μοναστηριού, που το μοναστήρι αδυνατούσε να αποδεχτεί λόγω της νομικής ανυπαρξίας του. Ο Μητροπολίτης δε, είχε δυσαρεστηθεί από την τροπή που έλαβε η εξέλιξη του μοναστηριού, με αποτέλεσμα να είναι ανένδοτος. Ο Νεκτάριος προσπάθησε με διάφορους τρόπους να τον μεταπείσει, όμως μέχρι τέλους της ζωής του, δεν είδε το αίτημά του να πραγματοποιείται.

Γεωργική Παραγωγή

Τα φιστίκια είναι από τους καλύτερους ποιοτικά και πιο νόστιμους ξηρούς καρπούς. Είναι μεγάλης θρεπτικής αξίας, πλούσια σε βιοτίνη, πρωτεΐνες και ανόργανα άλατα.

Καταναλώνονται ψημένα με αλάτι, είτε νωπά ανάλατα. Χρησιμοποιούνται και στη ζαχαροπλαστική. Στην Ελλάδα καλλιεργείται μία από τις καλύτερες ποικιλίες στον κόσμο, η Αιγινίτικη με τα περίφημα φιστίκια Αιγίνης. Σε μικρότερο βαθμό καλλιεργείται η ποικιλία **Νυχάτη**. Η καλλιέργεια της φιστικιάς τα τελευταία χρόνια εκτός από την Αίγινα, την Σαλαμίνα και τα Μέγαρα, που ήταν παραδοσιακά φιστικοπαραγωγές περιοχές, επεκτάθηκε στη Φθιώτιδα, Θεσσαλία, Βοιωτία και Εύβοια. Το Ιράν έχει τη μεγαλύτερη παραγωγή στον κόσμο.

ΑΦΑΙΑ

Η θεότητα ταυτίζεται με την κρητική Δίκτυννα ή Βριτόμαρτη. Σύμφωνα με μια σύμπτυξη μύθων από την ελληνική μυθολογία, ο βασιλιάς της Κρήτης Μίνως ερωτεύθηκε τη Βριτόμαρτη και την κυνηγούσε και εκείνη για να γλιτώσει έπεσε στη θάλασσα. Την έσωσαν όμως ψαράδες που τη μετέφεραν στην Αίγινα, αλλά κι εκεί την κυνηγούσε ένας από αυτούς. Κατέφυγε λοιπόν στο ιερό άλσος της Άρτεμης και εξαφανίστηκε με τη βοήθεια της θεάς. Σίγουρη είναι η σχέση της με την Άρτεμη, καθώς αλλού αναφέρεται η Βριτόμαρτις ως νύμφη, κόρη της, ενώ η ίδια η Άρτεμη έχει τα λατρευτικά ονόματα Αφαία, Βριτόμαρτη, Δίκτυννα^[2]. Όταν οι ντόπιοι έψαξαν να τη βρουν βρήκαν στη θέση της ένα άγαλμα κι έτσι την ονόμασαν Αφαία (δηλαδή άφαντη). Στη θέση εκείνη ίδρυσαν αργότερα οι Αιγινίτες ένα ιερό και αργότερα χτίστηκε ναός, ο οποίος χρονολογείται στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. μετά τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας, στην οποία πήρε μέρος και το νησί. Η εύρεση της θεότητας πραγματοποιήθηκε μετά την ανακάλυψη αρχαϊκής επιγραφής. Ο αρχικός τύπος του ονόματός της είναι **Άφα**. Το ιερό της Αφαίας το αναφέρει ο Πausανίας. Πριν βρεθούν οι επιγραφές, το θεωρούσαν ιερό της Αθηνάς ή του Ηρακλή

ΑΦΑΙΑ (ΝΑΟΣ)

Ο ναός που σώζεται σήμερα χρονολογείται γύρω στο 500-490 π.Χ.: είναι ο δεύτερος, καθώς ο πρωιμότερος δωρικός χρονολογείται στο 570-560 π.Χ. και καταστράφηκε από πυρκαγιά γύρω στο 510 π.Χ. Βαθμιαία το ιερό της Αφαίας παρήκμασε μετά και

την αθηναϊκή κυριαρχία στην Αίγινα και μόνο κάποιες επισκευές έγιναν τον 4ο αι. π.Χ. Μέχρι το τέλος του 2ου αιώνα είχε πια εγκαταλειφθεί. Ο ναός θεωρείται ως κορυφαία δημιουργία της αρχαϊκής αρχιτεκτονικής και πιστεύεται ότι αποτέλεσε το ναό πρότυπο για τους αρχιτέκτονες του Παρθενώνα, Ικτίνο και Καλλικράτη. Στο πλάτωμα του υψώματος στα βορειοανατολικά του νησιού, φαίνεται ότι είχε ιδρυθεί ένας μικρός ναός που δεν σώζεται κανένα ίχνος του. Ανακαλύφθηκε κατά τις ανασκαφές, στα θεμέλια του βωμού, που υπήρχε εμπρός από τον ναό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Α.Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας

Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών (μεταξύ των οποίων και διεργασιακές ή οργανωτικές καινοτομίες), μέσω της συνεργασίας των ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις, στους Τομείς που θα αναδείξει η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ).

Ο σύγχρονος καταναλωτής επιθυμεί όλο και περισσότερο να ενημερώνεται και να γνωρίζει για τις μεθόδους παραγωγής των τροφίμων καθ' όλα τα στάδια της αγροδιατροφικής αλυσίδας. Ιδιαίτερα για τα βιολογικά προϊόντα, έχει θεσπιστεί το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται όχι μόνο στον πρωτογενή (μονάδες φυτικής και ζωικής παραγωγής) αλλά και στο δευτερογενή τομέα (μονάδες μεταποίησης, τυποποίησης, διάθεσης γεωργικών προϊόντων), έτσι ώστε να διασφαλιστεί η τήρηση των δεσμεύσεων της νομοθεσίας που διέπει την βιολογική παραγωγή φυτικών και ζωικών προϊόντων, τη μεταποίηση, επισήμανση και εμπορία τους. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα στους κατόχους εκμεταλλεύσεων που ασχολούνται με την παραγωγή, την τυποποίηση, μεταποίηση ή εμπορία των βιολογικών προϊόντων, μετά από την διαδικασία του ελέγχου, να αποκτήσουν την επίσημη αναγνώριση/πιστοποίηση ότι τήρησαν τις δεσμεύσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει τα προϊόντα αυτά. Παράλληλα, με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται η αξιοπιστία των βιολογικών προϊόντων ενώπιον του καταναλωτικού κοινού, διασφαλίζεται η επωνυμία των προϊόντων αυτών και εξασφαλίζεται διαφάνεια καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

Τον έλεγχο, αξιολόγηση και πιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής, παρασκευής και εισαγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας, ώστε να κριθεί κατά πόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της ισχύουσας Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας, αναλαμβάνουν οι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (π.χ. ΒΙΟ Ελλάς). Οι Οργανισμοί αυτοί, προκειμένου να παρέχουν ελεγκτικό και πιστοποιητικό έργο, θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας η οποία, μεταξύ άλλων, απαιτεί τη διαπίστευση από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) σύμφωνα με το του πρότυπο ΕΛΟΤ EN 45011 καθώς και την έγκριση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Αρχή Ελέγχου έχει ορισθεί ο Οργανισμός Πιστοποίησης & Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. – AgroCert, ενώ η Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας του ΥΑΑ&Τ ασκεί την εποπτεία του συστήματος ελέγχου). Επίσης πρέπει να δώσουμε βάση στα βιολογικά προϊόντα. Προϊόντα βιολογικής γεωργίας είναι τα προϊόντα που για την παραγωγή τους έχουν εφαρμοστεί κανόνες που καθορίζονται από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία οι οποίοι σκοπό έχουν την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση ή και την αύξηση της ευφορίας και της βιολογικής δραστηριότητας του εδάφους, καθώς και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για τη διατήρηση της αλληλεξάρτησης μεταξύ του εδάφους με τα φυτά, των φυτών με τα ζώα και των ζώων με το έδαφος χωρίς την προσφυγή σε παράγοντες παραγωγής εξωτερικής προέλευσης.

Προτεινόμενες Παρεμβάσεις:

- Χρηματοδότηση αγροτών και αγροτικών επιχειρήσεων για την πιστοποίηση των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων με έμφαση στα βιολογικά προϊόντα και στην αειφόρο ανάπτυξη
- Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων για την Τυποποίηση Πιστοποιημένων Αγροτικών προϊόντων

Ανάπτυξη «θερμοκοιτίδων», «start-ups», με στόχο την ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων ή προϊόντων.

Ανταλλαγή τεχνογνωσίας στον γεωργικό τομέα με άλλη χώρα που παράγει αντίστοιχα ίδια ή παρεμφερή προϊόντα που παράγει το νησί. Ακόμα και στον τομέα

των ιχθυοκαλλιέργειών και των θερμοκηπίων. Επίσης υιοθετώντας θετικά στοιχεία στον τομέα του τουρισμού από τους πιο επισκέψιμους προορισμούς του κόσμου και στον τρόπο προβολής αυτών των θετικών στοιχείων. Τα τελευταία χρόνια γίνεται από κάθε πλευρά πολύς λόγος για την ανάγκη στήριξης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και ειδικότερα της επιχειρηματικότητας στο χώρο κυρίως των νέων ανθρώπων και των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού (γυναίκες, άτομα με αναπηρία, κλπ). Επίσης προβάλλει, περισσότερο από ποτέ, η ανάγκη της δημιουργίας νέων καινοτομικών επιχειρήσεων με στόχο τη συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας και ειδικότερα των περιοχών που έχουν υποβαθμιστεί σταδιακά την τελευταία 20 έτη και ιδιαίτερα από τις αρνητικές συγκυρίες της οικονομικής κρίσης, που συνέβαλαν στη συρρίκνωση και διατάραξη του τοπικού παραγωγικού και κοινωνικοοικονομικού ιστού. Ένα σημαντικό εργαλείο που μπορεί να συμβάλλει στην παρεμπόδιση ή στην αναστροφή αυτής της καθοδικής πορείας είναι (πέραν των όποιων εθνικών και κοινοτικών επενδυτικών κινήτρων) η αξιοποίηση, του σύγχρονου θεσμού των Θερμοκοιτίδων ή Εκκολαπτηρίων (Incubators). Ο θεσμός αυτός δύναται να βοηθήσει αυτές τις μειονεκτικές περιοχές στη διαδικασία ίδρυσης νέων καινοτομικών επιχειρήσεων οι οποίες θα έχουν ευχέρεια εισόδου και ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τους σε κατάλληλα διαμορφωμένους και εξοπλισμένους χώρους των Θερμοκοιτίδων. Παράλληλα δε θα παρέχονται στις επιχειρήσεις αυτές οι αναγκαίες διευκολύνσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη είσοδο και σταθεροποίησή τους στην αγορά κατά τα πρώτα κρίσιμα χρόνια λειτουργίας τους. Υπογραμμίζεται δε ότι, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, όπου οι Θερμοκοιτίδες αυτές λειτούργησαν οργανωμένα και με το κατάλληλο στελεχιακό δυναμικό είχαν πολύ θετικά αποτελέσματα τόσο για τις ίδιες όσο και κυρίως σε ότι αφορά τη δημιουργία βιώσιμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στο χώρο της παραγωγής καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών. Στο κείμενο που ακολουθεί γίνεται μια προσέγγιση, για την ταυτότητα του επιτυχημένου αυτού θεσμού και των αναπτυξιακών στόχων του, με βάση τη διεθνή εμπειρία και ειδικότερα αυτήν του Ευρωπαϊκού Δικτύου των BICs (European Business & Innovation Centers Network – με 160 πλήρη μέλη στις χώρες της E.E) μέλος του οποίου είναι και το Κέντρο Επιχείρησης και Καινοτομίας Αττικής (BIC Αττικής). Οι Θερμοκοιτίδες έχουν ως βασικό στόχο την προώθηση των καινοτομιών οι οποίες οδηγούν σε επενδύσεις μέσω της παρεχόμενης βοήθειας προς τις νεοϊδρυόμενες (start up) επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε αυτές. Οι επιχειρήσεις αυτές, κατά κανόνα,

αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα κατά την έναρξη της δραστηριότητάς τους, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με το ακριβές αντικείμενο κάθε μονάδας και το περιβάλλον (αγορά) στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι βασικές ανάγκες και τα προβλήματα που προσπαθούν να αντιμετωπίσουν οι θερμοκοιτίδες για λογαριασμό των επιχειρήσεων –ενοίκων τους, είναι :

- το υψηλό αρχικό κόστος επένδυσης της καινοτομίας,
η έλλειψη πρόσβαση σε πηγές κεφαλαίων,
η ανεπαρκής πληροφόρηση αγοράς και τεχνικής πληροφόρησης (τεχνογνωσίας),
η αδυναμία διοίκησης και οργάνωσης,
η αδυναμία της αποταμίευσης ολόκληρης ή μέρους της υπεραξίας που θα προκύψει από την καινοτομία,
η αδυναμία διατήρησης και επέκτασης των όποιων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων,
η έλλειψη ορίζοντα προγραμματισμού,
η έλλειψη εκτίμησης του επιχειρηματικού κινδύνου,
η δυσκολία πρόσβασης στη νέα τεχνολογία.

Οι Θερμοκοιτίδες εκτός από τον οικονομικό ρόλο που διαδραματίζουν, έχουν και την παρακάτω κοινωνική διάσταση :

- Επιτρέπουν την ίδρυση και δραστηριοποίηση επιχειρήσεων με καινοτόμες οργανωτικές δομές, όπως για παράδειγμα τη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών μέσα από ένα δίκτυο αυτοδιοικούμενων επιχειρήσεων.
- Επιτρέπουν τη δημιουργία επιχειρήσεων από κοινωνικές ομάδες που δεν έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση ή εξειδικευμένο management.
- Δραστηριοποίηση σε αυτές Ατόμων με Αναπηρία (Α με Α). Παράδειγμα αποτελεί η Θερμοκοιτίδα του Brunel University Science Park , που εστιάζει το ενδιαφέρον της στη κατασκευή ηλεκτρονικών βοηθημάτων για Α με Α.
- Εκμεταλλεύονται εναλλακτικές στρατηγικές που προσεγγίζουν μη παραδοσιακές τεχνολογικές εφαρμογές για να δραστηριοποιήσουν προϊόντα, αναζητώντας νέο αγοραστικό κοινό σε αντίθεση με τις παραδοσιακές εφαρμογές που δίνουν έμφαση σε λύσεις που ελαχιστοποιούν τα παραγωγικά κόστη.

Τέλος σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία η επιτυχία μιας Θερμοκοιτίδας σχετίζεται με τους παρακάτω βασικούς παράγοντες όπως :

- Η υποδομή που δεν αποτελείται μόνο από την κατάλληλη κτιριακή εγκατάσταση, αλλά και από ένα σύστημα υπηρεσιών και παροχών που στηρίζει ουσιαστικά τους ενδιαφερόμενους νέους επιχειρηματίες.
 - Η άσκηση της διοίκησης που πρέπει να γίνεται με βάση συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο, στρατηγική και μεθόδους σαφώς καθορισμένες που να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της μονάδας.
 - Η γειτνίαση και συνεργασία της Θερμοκοιτίδας με το κατάλληλο πανεπιστημιακό ίδρυμα για το σκοπό διευκόλυνσης μεταφοράς γνώσεων και ανθρώπων.
- Η ταυτόχρονη ύπαρξη των παραγόντων αυτών είναι αναγκαία προϋπόθεση για την επιβίωση των Θερμοκοιτίδων, κυρίως αν ληφθεί υπόψη και ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας τους ως ειδικού αναπτυξιακού θεσμού.

Παρεμβάσεις

Χρηματοδότηση στην Αίγινα τουλάχιστον 2 θερμοκοιτίδων:

- Αναφορικά με τον Τουριστικό Τομέα με έμφαση σε νέες επιχειρήσεις στο χώρο της φιλοξενίας και εστίασης
- Στον αγροτικό Τομέα με ομάδα στόχου την καλλιέργεια, πιστοποίηση, τυποποίηση και εξαγωγή του αιγινίτικου φιστικιού

Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς που συνδέονται με την κοινωνική καινοτομία, με στόχο την ένταξη στην εργασία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Η κρίση των τελευταίων χρόνων καθιστά αναγκαία την κοινωνική καινοτομία για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και μείωση της ανεργίας, Με τα κοινωνικά ιατρεία, τα κοινωνικά παντοπωλεία (και με την βοήθεια της τοπικής εκκλησίας, με τις πωλήσεις προϊόντων χωρίς μεσάζοντες με την ελεύθερη μετακίνηση στις τοπικές συγκοινωνίες κάποιες ώρες της ημέρας όλα αυτά και με άλλα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων. Η κοινωνική ένταξη και η κοινωνική συνοχή αποτελούν προϋποθέσεις για την επιτυχία των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση στοχεύουν στην ενίσχυση και στην ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης, στην καταπολέμηση της φτώχειας, στην πρόληψη του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, στην υποστήριξη ένταξης στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων και στη μείωση περιφερειακών ανισοτήτων στο πλαίσιο της απασχόλησης, της ανεργίας και της παραγωγικότητας της εργασίας.

Σ' αυτό το πλαίσιο, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007 - 2013**» στοχεύει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με την ενσωμάτωση των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες στο βαθμό που διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας για όλες τις μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού με στόχο την πρόληψη της περιθωριοποίησης και του αποκλεισμού.

Στην κατηγορία των ευπαθών κοινωνικά ομάδων συμπεριλαμβάνονται:

- Άτομα με αναπηρία (Αμεα)
- Παλιννοστούντες
- Μετανάστες
- Πρόσφυγες
- Μακροχρόνια άνεργοι
- Αιτούντες άσυλο
- Θύματα trafficking και θύματα ενδοοικογενειακής βίας
- Μειονότητες και άτομα με πολιτιστικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες
- Χρήστες και πρώην χρήστες ουσιών
- Ανήλικοι παραβάτες
- Φυλακισμένοι και αποφυλακισμένοι
- Άστεγοι
- Άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούμενα από φτώχεια

Η περισσότερο αποτελεσματική πρακτική είναι συμβεβλημένη με δράσεις που οδηγούν στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού και στην αποφυγή δραστηριοτήτων προνοιακής λογικής. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα παρακάτω:

- Δημιουργία μόνιμων δομών παροχής συμβουλών και κατάρτισης προσαρμοσμένης στις συγκεκριμένες ανάγκες των μειονεκτούντων και ανάπηρων ατόμων.
- Ενσωμάτωση στις ήδη υπάρχουσες δομές λειτουργίες και μέσα για την ένταξη και την είσοδο στην απασχόληση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας για μειονεκτούντα και ανάπηρα άτομα στην κοινωνική οικονομία.
- Πρόβλεψη της υποστήριξης της επιχειρηματικότητας των μειονεκτούντων και ανάπηρων ατόμων μέσα από άλλες δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και θα αφορούν την επιχειρηματικότητα όπως για παράδειγμα στην περίπτωση των θερμοκοιτίδων όπου θα μπορούν να ενταχθούν και οι παραπάνω ομάδες στόχου./

Β.Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

Στήριξη των επιχειρήσεων (νέων ή υφιστάμενων) για την παραγωγή, προμήθεια και τη χρήση ενδοεπιχειρησιακών τεχνολογικών λύσεων (υποστήριξη των Επιχειρήσεων για την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους, με χρήση ΤΠΕ).

Στα προηγούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές δράσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας. Τομείς που χρήζουν περαιτέρω ανάπτυξη σχετίζονται με την αξιοποίηση των τεχνολογιών του διαδικτύου και της κινητής τηλεφωνίας. Συνεπώς τομείς στους οποίους μπορούν να υλοποιηθούν δραστηριότητες Πρόσβασης στις τεχνολογίες είναι:

- Ηλεκτρονικό Επιχειρείν - Πλαίσιο, Διοίκηση, Τεχνολογία,
- Εφαρμογές της Κινητής Τηλεφωνίας στο Εμπόριο και την Επιχειρηματικότητα,

- Εφαρμογές της Ψηφιακής Τεχνολογίας για την Εποπτεία και Διαχείριση της Αγροτικής.

Αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για την ανάπτυξη δικτύων και συμπράξεων.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, σημαντικοί τομείς για την Ανάπτυξη της Αίγινας είναι ο Τουριστικός και ο Αγροτικός.

Όσον αφορά τον Τουριστικό Τομέα η αξιοποίηση των ΤΠΕ μπορεί να επιφέρει σημαντικές θετικές επιπτώσεις. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν δράσεις ανάπτυξης δικτύων και συμπράξεων στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Προβολή και Ηλεκτρονικό Σύστημα Κρατήσεων για τις ΜΜΕ που ασχολούνται με τη φιλοξενία και την Εστίασης
- Αξιοποίηση της ΤΠΕ στην κινητή για την προβολή, ενημέρωση και ξενάγηση των Τουριστών των σημείων ενδιαφέροντος όπως το Μοναστήρι του Αγ. Νεκταρίου, Αφαία κ.ά.
- Αξιοποίηση της ΤΠΕ στην κινητή για την προβολή και πληροφόρηση των Τουριστών για θέματα διαμονής, μετακίνησης, εστίασης και γενικότερα διαβίωσης και διασκέδασης στον νησί.

Για την επίτευξη των παραπάνω απαιτείται η αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιών και του ίντερνετ από ADSL σε VDSL ώστε να βοηθήσει στην καλύτερη και γρηγορότερη πρόσβαση πληροφοριών από το ίντερνετ , πράγμα που μπορεί να υλοποιηθεί στο πλαίσιο έργων εθνικής εμβέλειας.

Ανάπτυξη και διάδοση νέων επιχειρηματικών μοντέλων και υπηρεσιών, είτε B2C (υπηρεσίες για τους καταναλωτές) ή B2B (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και νέους επιχειρηματίες).

Η δράση αυτή επιβάλλει τη ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης το οποίο περιλαμβάνει:

- α) Επιμόρφωση των Επιχειρήσεων στα θέματα που αφορούν στο ΗΕ
- β) Ανάπτυξη Συστημάτων ΗΕ και χρηματοδότησή τους
- γ) Προβολή του ΗΕ

δ) Δημιουργία συνεργατικού περιβάλλοντος μεταξύ των Επιχειρήσεων για την εφαρμογή ολοκληρωμένων υπηρεσιών τόσο σε b2b όσο και σε b2c.

Γ. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Στήριξη της Επιχειρηματικότητας: δημιουργία pre-incubators και υποστήριξη της εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών σχημάτων.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί προτείνεται η δημιουργία θερμοκοιτίδων στους τομείς του Τουρισμού και της Αγροτικής Ανάπτυξης. Στη δράση αυτή περιλαμβάνονται όλα εκείνα που πρέπει να γίνουν για την προετοιμασία της Δημιουργίας των θερμοκοιτίδων. Ειδικότερα περιλαμβάνονται:

- α) Ενημέρωση των εν δυνάμει αποδεκτών για την δημιουργία της Θερμοκοιτίδας και των ευκαιριών που παρέχονται για τους νέους επιχειρηματίες.
- β) Εκπόνηση Μελέτης Εφαρμογής για τις θερμοκοιτίδες που θα δημιουργηθούν και τα αντικείμενα ή εξειδικεύσεις που θα περιλαμβάνει, όπως και τον αριθμό των επιχειρήσεων που θα υποστηρίξει.
- γ) Θα πραγματοποιηθεί η πρόσκληση και θα προετοιμασθεί το σχέδιο υλοποίησης και ο φάκελος για την κάθε επιμέρους επιχείρηση που θα ενταχθεί στις θερμοκοιτίδες.
- δ) Θα γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για την νομική και φυσική σύσταση της θερμοκοιτίδας.

Ανάπτυξη μηχανισμού προαγωγής της δικτύωσης επιχειρήσεων και διάδοσης – αξιοποίησης ιδεών με στόχο τη δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων.

Η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και ειδικά των ΜΜΕ που αφορούν το νησί της Αίγινας είναι συνάρτηση τριών επιμέρους παραγόντων:

α) την ύπαρξη καινοτόμων, ποιοτικών και εμπορεύσιμων προϊόντων και υπηρεσιών που συνεχώς βελτιώνονται και ανανεώνονται

β) την ελαχιστοποίηση του κόστους με έξυπνο τρόπο χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα

γ) την μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης χωρίς να δημιουργεί προβλήματα στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετο η επιχειρηματικότητα θα πρέπει να προσβλέπει σε μακροχρόνιες δραστηριότητες, έτσι ώστε να δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητα.

Στο πλαίσιο αυτό οι προτεινόμενες παρεμβάσεις εστιάζονται:

Τη δημιουργία ενός συνεργατικού περιβάλλοντος μεταξύ των επιχειρήσεων και των νέων επιχειρηματιών για την ανταλλαγή απόψεων, σκέψεων και την ανάπτυξη συνεργασιών στον επιχειρηματικό τομέα.

Την εκπόνηση κλαδικών μελετών εφαρμογής στους τομείς του τουρισμού και Αγροτικής Παραγωγής και Τυποποίησης και τον προσδιορισμό των τομέων, προϊόντων και υπηρεσιών και των απαιτούμενων δράσεων για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ένας βασικός τομέας είναι οι Συστάδες Επιχειρηματικότητας οι επιχειρηματικοί συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters) αποτελούν μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και άλλων φορέων (π.χ. πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, επαγγελματικές ενώσεις, επιμελητήρια) που προωθούν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, διαθέτοντας τα ακόλουθα κύρια χαρακτηριστικά:

- Την ανεξαρτησία των συμμετεχόντων στο cluster επιχειρήσεων/φορέων που συνεργάζονται, αλλά ταυτόχρονα μπορούν και να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, ενώ δεν είναι απαραίτητο να ανήκουν στον ίδιο ή σε παρεμφερείς στατιστικά κλάδους.
- Την ισότιμη συμμετοχή των φορέων στο cluster, το οποίο αποτελεί μία ξεχωριστή οντότητα, η οποία εξελίσσεται (δεν είναι απαραίτητο να είναι εταιρεία, αλλά μία σύμπραξη με κοινά αποδεκτούς όρους και στόχους), ενώ οι σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων είναι ελαστικές.

- Την αμοιβαία ωφέλεια από τη συνεργασία αυτή που προσφέρει το μεγαλύτερο σχήμα σε πεδία όπου μία μεμονωμένη ΜΜΕ αδυνατεί να παρουσιάσει σημαντικά αποτελέσματα, όπως η από κοινού πρόσβαση και χρήση εγκαταστάσεων, υποδομών, υπηρεσιών, η διάχυση πληροφοριών, γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ των μελών, η βελτίωση της ποιότητας των τελικών προϊόντων/υπηρεσιών μέσω κοινών υποδομών (π.χ. δημιουργία εργαστηρίων, κοινών εκθετηρίων κ.λπ.), η προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης (R&D), η προώθηση της εξωστρέφειας και η δημιουργία καλύτερων προϋποθέσεων πρόσβασης σε νέες αγορές, η προστασία του περιβάλλοντος, η προμήθεια τελικών ή ενδιάμεσων προϊόντων μεταξύ των μελών, η συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων, η πρόσβαση σε εξειδικευμένο προσωπικό κ.ο.κ.
- Τη γεωγραφική εγγύτητα των συμμετεχόντων.
- Την ύπαρξη κοινών στόχων μεταξύ των συμμετεχόντων.

Τα clusters έχουν συνήθως οριζόντια ή κάθετη διάσταση και σύμφωνα με τον ορισμό του διευθυντή του Ινστιτούτου Ανταγωνιστικότητας και Στρατηγικής, της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων, του Πανεπιστημίου του Harvard, Michael Porter: «Οι επιχειρηματικοί συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters) είναι γεωγραφικές συγκεντρώσεις διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων, εξειδικευμένων προμηθευτών, παροχών υπηρεσιών, επιχειρήσεων σε σχετικούς και σχετιζόμενους βιομηχανικούς κλάδους και διασυνδεδεμένων θεσμικών φορέων (για παράδειγμα, πανεπιστήμια, υπηρεσίες προτυποποίησης, και εμπορικές ενώσεις), σε ιδιαίτερους τομείς που ανταγωνίζονται αλλά και που συνεργάζονται».

Δράσεις «συλλογικού» χαρακτήρα, από επαγγελματικούς φορείς και συνεργατικούς μηχανισμούς, στη βάση ειδικών μορφών συνεργασίας (αλυσίδων αξίας, κοινών δικτύων πωλήσεων, είτε κοινών δικτύων εισόδου σε νέες αγορές, κλπ.)

Οι δράσεις σε αυτόν τον τομέα έχουν ήδη περιγραφεί στις προηγούμενες προτεινόμενες παρεμβάσεις.

Ε. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων (έργα διευθέτησης ροής υδάτων, έργα βιώσιμης διαχείρισης επιφανειακών υδάτων, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας σε περιοχές υψηλών οικιστικών αναγκών και απαιτήσεων) με στόχο πέραν της αντιπλημμυρικής προστασίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της περιοχής.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ προτείνεται να υλοποιηθούν οι παρακάτω παρεμβάσεις.

α) Την υιοθέτηση των φωτοβολταϊκών για την κάλυψη οικιακών ή και επιχειρηματικών αναγκών. Ειδικότερα σε απομακρυσμένα χωριά η τεχνολογία των φωτοβολταϊκών μπορεί να αξιοποιηθεί για τον φωτισμό ιδιωτικών ή δημοσίων χώρων και να καλύψει τοπικές ανάγκες. Συνεπώς έργα που θα μπορούσαν να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ είναι η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών για τον Δημοτικό Φωτισμό σε όλη την Αίγινα, πράγμα το οποίο μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για την περίπτωση των νησιών.

β) Η αιολική ενέργεια σε περιοχές (ώριμες ή και θαλάσσιες) μπορεί να μειώσει ή και να εξάλειψη τις ανάγκες του νησιού σε ενέργεια από το Δημόσιο Δίκτυο. Η εγκατάσταση ικανού αριθμού ανεμογεννητριών και η διαχείριση αυτής της ενέργειας αποτελούν ένα ακόμη σημείο παρέμβασης σε αυτήν την δράση.

Ο δήμος θα διαθέσει κάποια κονδύλια 1^{ov} να προστατεύει τα διάφορα ρέματα που βρίσκονται σε κάποιες περιοχές να μην χτίζονται ή να μην καλύπτονται από διάφορα μπάζα και σκουπίδια ώστε η ροή του νερού να είναι ελεύθερη προς την θάλασσα. Κάθε Φθινόπωρο θα καθαρίζει φρεάτια για να μην δημιουργείτε πρόβλημα με τις βροχές.

Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Για την περιοχή της Αίγινας προτείνονται τα παρακάτω:

α) Ανάπτυξη πλήρους Συστήματος Επισκόπησης των Δασών και των καλλιεργειών του Νησιού με την εφαρμογή ψηφιακής τεχνολογίας, θερμοκαμερών και συστήματος έγκυρης προειδοποίησης.

β) Την εγκατάσταση Δεξαμενών, και συστημάτων αυτόματης πυρόσβεσης σε κρίσιμες περιοχές για το Νησί, όπως οι καλλιέργειες της φυσιτικής και οι Αρχαιολογικοί και θρησκευτικοί χώροι.

ΣΤ. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

Κατασκευή - ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας (σε συνεργασία με ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ).

Επέκταση του Συστήματος και σύνδεση με την Ψυτάλεια

Εγκαταστάσεις- Υποδομές για την ύδρευση νησιών και μικρών οικισμών με στόχο την κάλυψη των απαιτήσεων της Οδηγίας 98/83/ΕΚ.

Το νησί μας είναι στην ευχάριστη θέση να έχουν τοποθετηθεί οι αγωγοί ύδρευσης στο γειτονικό νησί της Σαλαμίνας και στα επόμενα χρόνια θα μπορούν οι κάτοικοι της Αίγινας να έχουν στις παροχές τους το νερό που έχουν όλοι οι κάτοικοι του νομού Αττικής. Έτσι αυτό θα ωφελήσει τους κατοίκους στην χρήση νερού άμεσα από την παροχή του σπιτιού τους και όχι από πηγές και πηγάδια. Συνεπώς το έργο που προτείνεται ή ένωση του αγωγού και η προετοιμασία του τοπικού δικτύου για την υποστήριξη της παροχής νερού από το Αγωγό και η προσαρμογή των συστημάτων μέτρησης της κατανάλωσης.

Υποδομές μνημείων – μουσείων που έχουν ξεκινήσει την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ.

Ο δήμος έχει πάρει όλα τα μέτρα συντήρησης μοναστηριών αλλά και μνημείων όπως το μοναστήρι του Αγίου Νεκταρίου, ο ναός της Αφαίας αλλά και επιπλέον αρχαία ευρήματα. Αυτό βοηθάει το νησί στην διάσωση του πολιτιστικού του πλούτου αλλά και την μεγέθυνση των οικονομικών του συμφερόντων.

Προτείνεται

α) Η υλοποίηση έργων που αφορούν στη συντήρηση των αρχαιολογικών χώρων και του Μοναστηριού

β) Η υλοποίηση έργων υποδομής όπως είναι η δημιουργία χώρων στάθμευσης, η δημιουργία χώρων που θα μπορούν να φιλοξενήσουν τους επισκέπτες (μικρά πάρκα) και η λειτουργία μουσείων ή άλλων εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δομών για του επισκέπτες (πχ να δημιουργηθεί θρησκευτικό μουσείο κοντά στο Μοναστήρι ή να δημιουργηθεί Μουσείο και Περιβαλλοντικό Εκπαιδευτικό Κέντρο για την Καλλιέργεια του Φυστικιού

Ζ. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων

Επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών στο Λιμάνι της Αίγινας.

Ο δήμος μας έχει προβεί στην επέκταση του λιμανιού του νησιού μας για την καλύτερη πρόσβαση των πλοίων της γραμμής καθώς και σε διάφορα κρουαζιερόπλοια για την ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων. Καθώς έχει εγκαταστήσει μικρές λήψεις παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και ύδατος, ακόμα υπάρχει πρόσβαση ανεφοδιασμού καυσίμων.

Θ. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ

A)Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας.

Επίσης θα δημιουργηθούν βρεφονηπιακοί σταθμοί ώστε να βοηθούν εργαζόμενους γονείς για την φύλαξη αλλά και την σωστή εκμάθηση των παιδιών τους. 1. Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας είναι οι Μονάδες που φροντίζουν παιδιά βρεφικής και προσχολικής ηλικίας από 8 μηνών έως 6,5 ετών και παιδιά με αναπηρία από 2,5 έως 6,5 ετών για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας. Οι Μονάδες παρέχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες στα παιδιά και εξασφαλίζουν σε αυτά τα **ακόλουθα:**

Υγιεινή και ασφαλή παραμονή, προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε ηλικίας φιλοξενουμένων παιδιών, σε κτίριο κατασκευασμένο σύμφωνα με τις οριζόμενες στο άρθρο 3, τεχνικές προδιαγραφές. Απασχόληση, διαπαιδαγώγηση, παιχνίδι, ψυχαγωγία, ανάπαυση, ψυχολογική βοήθεια ανάλογα με την ηλικία. Μέριμνα για την ομαλή ψυχοσυναισθηματική και υγιεινή ανάπτυξη των παιδιών και παροχή συμβουλευτικής ενημέρωσης και υποστήριξης στις οικογένειές τους. Υγιεινή και επαρκή διατροφή με σωστή ποιοτική σύνθεση. Φροντίδα για την ατομική καθαριότητά τους, καθώς και την καθαριότητα των χώρων της Μονάδας. Τακτική ιατρική παρακολούθηση.

2. Οι Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας (ΒΣΟΦ) διαθέτουν απαραίτητα τα παρακάτω τμήματα:

α) Τμήμα βρεφών για βρέφη από 8 μηνών μέχρι 2,5 ετών

β) Τμήμα νηπίων για παιδιά από 2,5 ετών μέχρι 6,5 ετών

γ) Τμήμα νηπίων με αναπηρία από 2,5 ετών μέχρι 6,5 ετών

Ε)Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών.

Θα ενταχθεί στις Εθνικές Δράσεις

I. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ

Δράσεις συμπλήρωσης και βελτίωσης των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της κοινωνικής φροντίδας (υποδομές α'βαθμιας υγείας, της ψυχικής υγείας και της πρόνοιας, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κλπ.) καθώς και σε υποδομές που αποσκοπούν στην κάλυψη αναγκών για ανοιχτές δομές για αιτούντες άσυλο και διεθνούς προστασίας.

- Θα ενταχθεί στις Εθνικές Δράσεις
- Ανάπτυξη προγραμμάτων Λειτουργικής διασύνδεσης της Δ/σης Π.Φ.Υ του Υ.Υ με εποπτευόμενους φορείς και φορείς της Περιφέρειας (Περιφερειακές Ενότητες) καθώς και Φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εμπλέκονται σε Δίκτυα παροχής υπηρεσιών σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας .
- Δημιουργία Ηλεκτρονικής Διαδικτυακής Πύλης για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα
- Υγείας που θα εξυπηρετεί αμφίδρομα τις ανάγκες επικοινωνίας (Υπουργείο Υγείας και Φορέων) και που θα παρέχει πληροφορίες για τη λειτουργία των δομών και υπηρεσιών , αλλά και για ζητήματα παροχής πρώτων βοηθειών.
- Ανάπτυξη δικτύου γραφείων υποστήριξης για πληροφόρηση ατόμων με αναπηρία και ηλικιωμένων για θέματα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής υγείας στα σχολεία σχετικά με τα χρόνια νοσήματα(λοιμώδη και μη λοιμώδη),σεξουαλική υγεία των εφήβων, εθισμού στο διαδίκτυο κ.λ.π..

K. Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διάβιου μάθηση

Δράσεις συμπλήρωσης, βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των υποδομών και του αναγκαίου εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αίγινα.

Αφορά εκτεταμένο έργο στο οποίο περιλαμβάνεται

- α) Συντήρηση όλων των Σχολικών Υποδομών της Αίγινας
- β) Εγκατάσταση σύγχρονων Συστημάτων Θέρμανσης και Ψύξης φιλικών προς το περιβάλλον
- γ) Εκσυγχρονισμός του Εποπτικού και Διαδικτυακού Εξοπλισμού των Σχολείων
- δ) Δραστηριότητες αξιοποίησης της Ηλεκτρονικής Εκπαίδευσης για τους μαθητές και τους ενήλικες στην Αίγινα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το συμπέρασμα που αποτυπώνεται είναι ότι η «πραγματική σύγκλιση» της χώρας, δηλαδή η σύγκλιση του επιπέδου ευημερίας της προς τα επίπεδα ευημερίας των χωρών της Ε.Ε., φαίνεται πως περνάει και μέσα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την ικανότητα αυτής να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις που τίθενται. Η ελληνική Περιφερειακή Πολιτική ξεκινώντας, ισχυροποιείται σταδιακά και αποκτά συγκεκριμένο χαρακτήρα, ο οποίος παγιώνεται υπό την επίδραση και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τα τέλη της δεκαετίας του 2000 και μετέπειτα, η Περιφερειακή Πολιτική της χώρας διαμορφώνεται

/ασκείται κατά μεγάλη πλειοψηφία στο πλαίσιο των Κανονισμών της Κοινοτικής Περιφερειακής Πολιτικής. Κατά την προαναφερθείσα χρονική περίοδο, η Περιφερειακή ανάπτυξη εξαρτάται (αν όχι οφείλει τη βιωσιμότητά της) από τις χρηματοδοτικές ενισχύσεις που παρέχονται στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής της ΕΕ, οι οποίες βοήθησαν σημαντικά στην αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων, όπως το έλλειμμα της χώρας στη βασική υποδομή και η σημαντική περιφερειακή υστέρηση ορισμένων περιοχών

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. <https://www.espa.gr/el/Pages/Default.aspx>
2. <http://www.edulll.gr/>
3. Βαξεβανίδου Μαρία (2012) <<Management Ανθρώπινων Πόρων θεωρία και πράξη>>, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Πρόπομος, Αθήνα
4. Δρίβα Αναστασία ,(2009) <<Αξιολόγηση αποδοτικότητας και συστήματα αμοιβής προσωπικού στις ελληνικές επιχειρήσεις>>
5. Ζαλβάνος Μύρων ,(2002) ,<<Οργανωτική Συμπεριφορά>>
6. Ζαλβάνος Μύρων ,(2006) ,<<Η ποιότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες και τα προϊόντα>>
7. Ζευγαρίδης Σπύρος ,(1985) ,<<Διοίκηση και αποδοτική συμπεριφορά στελεχών>>
8. Ιωαννίδου Ελένη ,(2010) ,<<Μελέτη και διαχείριση σύνθετων δικτύων αγοράς>>
9. <https://en.wikipedia.org/wiki/Cluster>
10. <http://www.bisolutions.us/Cluster-Analysis-vs.-Market-Segmentation.php>
11. <https://www.b2bmarketing.net/>
12. <http://mailchimp.com/?awid=60433974&awag=21582639294&awad=79440550974&awkw=b2c%20email%20marketing&pid=GAW&source=website&gclid=CODdvwHD4MoCFQo6GwodbNYJ6Q>
13. <http://www.aegina.com.gr/?lang=en>
14. <https://www.espa.gr/el/pages/staticESPA2014-2020.aspx>
15. <https://en.wikipedia.org/wiki/Business-to-business>
16. <http://smallbusiness.chron.com/b2b-b2c-mean-56101.html>
17. <http://www.annarborusa.org/start-here/business-accelerator-services?gclid=CMGWnLHE4MoCFRS6GwodNqIBjg>
18. https://www.ikariamag.gr/%CE%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%BF%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CF%84%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%84%CF%8C%CE%BC%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD://en.wikipedia.org/wiki/Business_incubator
19. http://ikaros.teipir.gr/ske/tropoi_xrimatodotisis.htm
20. http://www.career.aua.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=68:-----
21. <http://www.voria.gr/article/i-ellada-chriazete-40-50-thermokitides-kenotomon-epichiriseon>